

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILAN
“FİORILLO 36 ETÜDEN” METOD' UNUN
SAĞ EL, SOL EL TEKNİKLERİ VE MÜZİKAL DİNAMİKLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Şeydagül KAPÇAK

Danışman
Prof. Şeyda ÇİLDEN

ANKARA
2008

ÖNSÖZ

Müziğin etkili olmasında, çalıcının icrası, eserin niteliği kadar önemlidir. İcra, çalgının kendine özgü çeşitli davranışların örüntüsü ile oluşur. Bu davranışların, çalıcının aklında netleşmesiyle icra niteliği yükselir. Davranışların akılda netleşmesi solistlerin yanında, eğitimciler için de büyük önem taşır. Bir eğitimci, bilgilerinin netliği paralelinde öğrencisine bilgilerini sağlıklı bir şekilde aktarabilir. Yüksek nitelikli öğrenci, yüksek nitelikli eğitimci ile yetiştirilebilir.

Bu çalışmada; keman icrasında kullanılan sağ el yay tekniklerinin, sol el davranışlarının ve müzikal dinamiklerin, çeşitli durumlardaki kullanımlarının anlatımlarının ele alınmasından ötürü keman eğitime yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmamda, çalışmalarımı düzenli yürütebilmem için bilgilerini ve desteğini esirgemeyen, sevgili danışmanım, değerli öğretmenim sayın Prof. Şeyda Çilden' e, Doç. Dr. Aytekin Albuz' a, Arş. Gör. Ferit Bulut' a ve çalışmamın her aşamasında desteklerini hissettiğim annem Emine Kapçak' a, babam Mehmet Kapçak' a, ağabeyim Cemal Bilge Kapçak' a, yazım aşamasında desteğini esirgemeyen ağabeyim Sinan Kapçak'a, kuzenim Mahmut Aydın'a ve sevgili ikizim Beyzagül Kapçak' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Şeydagül Kapçak

ÖZET

KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILAN “FİORILLO 36 ETÜDEN” METOD' UNUN SAĞ EL, SOL EL TEKNİKLERİ VE MÜZİKAL DİNAMİKLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

“Keman Eğitiminde Kullanılan “Fiorillo 36 Etüden” Metod' unun Sağ El, Sol El Teknikleri ve Müzikal Dinamikler Açısından İncelenmesi” adlı bu araştırma; keman çalmanın ve müzikal ifadenin temellerini oluşturan teknikleri ve davranışları içermektedir. Bu çalışma; incelenen tekniklerde ve davranışlarda, “Fiorillo 36 Etüden” kitabından rastlantısal olarak seçilmiş 10 etüt ile, sağ kolun ve sağ el parmaklarının, sol elin ve parmaklarının nasıl kullanılması gerektiği hakkında öneriler sunmak amacı ile yapılmıştır.

Araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır.Veriler kaynak tarama ve etüt analizi yöntemleri kullanılarak yorumlanmıştır.

Araştırmada; “Fiorillo 36 Etüden” Kitabından rastlantısal olarak seçilmiş 10 etütte;

Matlelé, detaşe, legato, bağlı ve bağızsız staccato, spiccato ve vurgulama teknikleri, tel atlama davranışı, sol el rahatlığı, seslerin temiz çalınması, hızlı pasajlarda konum geçişlerinin bilerek, çabuk ve temiz çalınması, trill, çarpma, basamak (appogiatur) süslemesi, vibrato tekniği, çift ses, akor, oktav, arpej (arpaggio), tiz konumlarda çalma uygulamaları, piano, forte, crescendo, decrescendo, mezzo forte, diminuendo, mezzo piano, pianissimo, allargendo müzikal dinamik uygulamaları saptanmış ve nasıl uygulanacağı hakkında tespitler yapılmıştır. Sonuç olarak bu çalışmanın keman eğitimine yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Keman, Keman Eğitimi, Federigo Fiorillo, Müzikal Dinamikler, Yay Teknikleri.

Sayfa adedi : 128

Tez Yöneticisi : Prof. Şeyda Çilden

ABSTRACT

“FIORILLO 36 STUDIES METHOD” INVESTIGATION IN TERMS OF RIGHT AND LEFT HAND THAT ARE USED IN VIOLIN TRAINING AND MUSICAL DYNAMICS

This research named “Fiorillo 36 studies method” investigation in terms of right and left hand that are used in violin training and musical dynamics, including techniques and behaviors that constitute foundation of playing violin and musical expression. This book prepared in order to submit suggestions about how to use right arm and its fingers, left hand and its fingers through choosing 10 studies chosen by coincidence about and from “Fiorillo 36 studies” book.

In research descriptive method was used. Data were evaluated through resource search and study analyzes techniques. In research “10 study chosen by coincidence from “Fiorillo 36 studies” book,

Matlelé, detaşe, legato, tied and untied staccato, spiccato and emphasize techniques, wire jump behavior, comfort of left hand, clean playing of sounds, Purposely, fast and clean playing of local passing in fast passages, trill, hit, step (appogiatur) decoration, vibration technique, double sound, chord, oktav, arpaggio, consisting three and four parts, playing applications in shrill locations, musical dynamic application of piano, forte, crescendo, decrescendo, mezzo forte, diminuendo, mezzo piano, pianissimo, allargendo determined and determinations have been done about how to practice it. As a result this study thought to be useful for violin training.

Keywords: Violin, Violin Pedagogy, Federigo Fiorillo, Musical Dynamics, Bow Technique

Pages : 128

Advisor : Prof. Şeyda Çilden

İÇİNDEKİLER**Sayfa no:**

ÖNSÖZ	i	
ÖZET	ii	
ABSTRACT	iii	
İÇİNDEKİLER	iv	
ŞEKİLLER LİSTESİ	x	
 BÖLÜM I	 1	
1.GİRİŞ	1	
1.1.Problem	5	
1.2.Araştırmanın Amacı	6	
1.3.Araştırmanın Önemi	6	
1.4.Sınırlılıklar	6	
1.5.Sayıtlılar (Varsayımlar)	6	
1.6.Tanımlar	7	
 BÖLÜM II	 18	
2.İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR	18	
 BÖLÜM III	 20	
3.YÖNTEM	20	
3.1. Araştırmanın Modeli	20	
3.2. Evren ve Örneklem	20	
3.3. Verilerin Toplanması	20	
3.4. Verilerin Analizi	20	
 BÖLÜM VI	 21	
4. BULGULAR VE YORUMLAR	21	
4.1. ETÜT NO 1	21	
4.2. HEDEF	21	
4.3. HEDEF DAVRANIŞLAR	21	
4.4. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	22	
4.4.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar	22	22
4.4.1.1. Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	22	
4.4.1.2. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	23	
4.4.1.3. Decrescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	24	
4.4.1.4. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	25	
4.4.1.5. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	27	
4.4.1.6. Diminuendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	27	
4.4.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar	28	28
4.4.2.1. Détaché Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	28	
4.4.2.2. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	28	
4.4.2.3. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	29	
4.4.2.4. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma	30	
4.4.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Davranışları İle İlgili Hedef Davranışlar Ve Açıklamalar	30	30
4.4.3.1. Sol Elin Rahatlığını Sağlama	30	
4.4.3.2. Çalınacak Seslerin Temizliğini Koruma	31	
4.4.3.3. Hızlı Pasajlarda Konum Geçişlerini Bilerek Çabuk ve Temiz Bir Şekilde Uygulama	31	31

4.5. ETÜT NO 2	31	
4.6. HEDEF	31	
4.7. HEDEF DAVRANIŞLAR	32	
4.8. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	32	
4.8.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		32
4.8.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	32	
4.8.1.2. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	35	
4.8.1.3. . Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	36	
4.8.1.4. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	38	
4.8.1.5. Decrescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	40	
4.8.1.6. Diminuendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	41	
4.8.1.7. Crescendo ve Decrescendo Müzikal Dinamiğini Ardı Ardına Kullanarak Çalma		41
4.8.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		42
4.8.2.1. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	42	
4.8.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Davranışları İle İlgili Hedef Davranışlar Ve Açıklamalar		43
4.8.3.1. Trill Tekniğini Kullanarak Çalma	43	
4.8.3.2. Çift Ses Çalma	45	
4.8.3.3. Çarpma Süslemesini Yapma	46	
4.8.3.4. Üçlü ve Dörtlü Akor Çalma	47	
4.8.3.5. Appogiatur (Basamak) Süslemesini Yapma	47	
4.9. ETÜT NO 3	48	
4.10. HEDEF	48	
4.11. HEDEF DAVRANIŞLAR	48	
4.12. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	49	
4.12.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		49
4.12.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	49	
4.12.1.2. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	50	
4.12.1.3. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	51	
4.12.1.4. Decrescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	52	
4.12.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		52
4.12.2.1. Bağlı Staccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	52	
4.12.2.2. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	53	
4.12.2.3. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	54	
4.12.2.4. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma	54	
4.12.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		55
4.12.3.1. Trill Tekniğini Kullanarak Çalma	55	
4.12.3.2. Appogiatur (Basamak) Süslemesini Yapma	56	
4.12.3.3. Çarpma Süslemesini Yapma	56	
4.13. ETÜT 4	57	
4.14. HEDEF	57	
4.15. HEDEF DAVRANIŞLAR	58	
4.16. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	58	
4.16.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		58
4.16.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	58	
4.16.1.2. Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	58	
4.16.1.3. Mezzo Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	59	
4.16.1.4. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	60	
4.16.1.5. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	61	
4.16.1.6. Diminuendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	62	

4.16.1.7. Crescendo ve Decrescendo Müzikal Dinamiğini Ardı Ardına Kullanarak Çalma	62
4.16.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar	63
4.16.2.1. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	63
4.16.2.2. Staccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	63
4.16.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar Ve Açıklamalar	64
4.16.3.1. Çarpma Süslemesini Yapma	64
4.16.3.2. Çift Ses Çalma	65
4.16.3.3. Üçlü Akorları Çalma	67
4.17. ETÜT 5	68
4.18. HEDEF	68
4.19. HEDEF DAVRANIŞLAR	68
4.20. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	69
4.20.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar	69
4.20.1.1. Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	69
4.20.1.2. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	70
4.20.1.3. Decrescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	71
4.20.1.4. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	72
4.20.1.5. Diminuendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	72
4.20.1.6. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	72
4.20.1.7. Pianissimo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	73
4.20.1.8. Crescendo ve Decrescendo Müzikal Dinamiğini Ardı Ardına Kullanarak Çalma	74
4.20.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar	75
4.20.2.1. Martele Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	75
4.20.2.2. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	75
4.20.2.3. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma	76
4.20.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar	76
4.20.3.1. Oktav Çalma	76
4.20.3.2. Trill Tekniğini Kullanarak Çalma	77
4.20.3.3. Bağ içerisinde belirtilen nota birimlerinde vibrato yapma	77
4. 21. ETÜT NO 7	78
4. 22. HEDEF	78
4.23. HEDEF DAVRANIŞLAR	78
4.24. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	79
4.24.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar	79
4.24.1.1. Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	79
4.24.1.2. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	80
4.24.1.3. Decrescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	82
4.24.1.4. Crescendo ve Decrescendo Müzikal Dinamiğini Ardı Ardına Kullanarak Çalma	83
4.24.1.5. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	83
4.24.1.6. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	84
4.24.1.7. Diminuendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	85
4.24.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar	85
4.24.2.1. Staccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	85
4.24.2.2. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	85
4.24.2.3. Bağ İçerisinde Bağ Kullanma	86
4.24.2.4. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma	86
4.24.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar	87
4.24.3.1. Appogiatur (Basamak) Süslemesini Yapma	87

4.25. ETÜT NO 9	88	
4.26. HEDEF	88	
4.27. HEDEF DAVRANIŞLAR	88	
4.28. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	89	
4.28.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		89
4.28.1.1. Mezzo Forte (mf) Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	89	
4.28.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		90
4.28.2.1. Spiccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	90	
4.28.2.2. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	90	
4.28.2.3. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma	91	
4.28.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		91
4.28.3.1. Çarpma Süslemesini Çalma	91	
4.28.3.2. Dörtlü Akor Çalma	92	
4.28.3.3. Arpej (Arpeggio) Çalma	92	
4.29. ETÜT NO 12	93	
4.30. HEDEF	93	
4.31. HEDEF DAVRANIŞLAR	93	
4.32. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	94	
4.32.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		94
4.32.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	94	
4.32.1.2. Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	94	
4.32.1.3. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	95	
4.32.1.4. Allargando' yu Uygulayarak Çalma	95	
4.32.1.5. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	96	
4.32.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		96
4.32.2.1. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	96	
4.32.2.2. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	97	
4.32.2.3. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma	98	
4.32.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		98
4.32.3.1. Oktav Çalma	98	
4.33. ETÜT NO 16	99	
4.34. HEDEF	99	
4.35. HEDEF DAVRANIŞLAR	99	
4.36. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	100	
4.36.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		100
4.36.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Uygulayarak Çalma	100	
4.36.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		101
4.36.2.1. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	101	
4.36.2.2. Bağlı Staccato Tekniğini Kullanarak Çalma	101	
4.36.2.3. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma	102	
4.36.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		102
4.36.3.1. Arpej (Arpeggio) Çalma	102	
4.36.3.2. Trill Süslemesini Çalma	103	
4.37. ETÜT NO 30	103	
4.38. HEDEF	103	
4.39. HEDEF DAVRANIŞLAR	104	
4.40. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR	104	
4.40.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		104

4.40.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma	104	
4.40.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		105
4.40.2.1. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	105	
4.40.2.2. Bağlı Staccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma	105	
4.40.2.3. Tel Atlayarak Çalma	106	
4.40.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar		107
4.40.3.1. Çarpma Süslemesini Yapma	107	
4.40.3.2. Tiz Konumlarda Çalma	107	
BÖLÜM V	109	
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	109	
5.1. Sonuçlar	109	
5.2. Öneriler	109	
KAYNAKÇA	110	
EKLER	114	
EK I	Fr. Fiorillo 36 Etüden Metodu	

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil.1. Etüt: 1 – Ölçü: 1 Piano Gösterimi	22
Şekil.2. Etüt: 1 – Ölçü: 10 Piano Gösterimi	23
Şekil.3. Etüt: 1 – Ölçü: 3 Crescendo Gösterimi	23
Şekil.4. Etüt: 1 – Ölçü: 23, 24, 25 Crescendo Gösterimi	24
Şekil.5. Etüt: 1 – Ölçü: 5 Decrescendo Gösterimi	24
Şekil.6. Etüt: 1 – Ölçü: 6 Decrescendo Gösterimi	24
Şekil.7. Etüt: 1 – Ölçü: 32 Decrescendo Gösterimi	24
Şekil.8. Etüt: 1 – Ölçü: 8 Forte Gösterimi	25
Şekil.9. Etüt: 1 – Ölçü: 41 Forte Gösterimi	25
Şekil.10. Etüt: 1 – Ölçü: 25 Forte Gösterimi	26
Şekil.11. Etüt: 1 – Ölçü: 29 Forte Gösterimi	26
Şekil.12. Etüt: 1 – Ölçü: 33, 34 Forte Gösterimi	26
Şekil.13. Etüt: 1 – Ölçü: 22, 23 Mezzo Forte Gösterimi	27
Şekil.14. Etüt: 1 – Ölçü: 31 Diminuendo Gösterimi	27
Şekil.15. Etüt: 1 – Ölçü: 49, 50 Detaché Gösterimi	28
Şekil.16. Etüt: 1 – Ölçü: 41, 42 Martelé Gösterimi	28
Şekil.17. Etüt: 1 – Ölçü: 33, 34, 35 Martelé Gösterimi	29
Şekil.18. Etüt: 1 – Ölçü: 5, 6, 7 Legato Gösterimi	29
Şekil.19. Etüt: 1 – Ölçü: 52 Vurgulama Gösterimi	20
Şekil.20. Etüt: 2 – Ölçü: 11 Forte Gösterimi	32
Şekil.21. Etüt: 2 – Ölçü: 34, 35, 36 Forte Gösterimi	33
Şekil.22. Etüt: 2 – Ölçü: 41 Forte Gösterimi	33
Şekil.23. Etüt: 2 – Ölçü: 41 Forte Gösterimi	34
Şekil.24. Etüt: 2 – Ölçü: 53 Forte Gösterimi	34
Şekil.25. Etüt: 2 – Ölçü: 1, 2 Mezzo Forte Gösterimi	35
Şekil.26. Etüt: 2 – Ölçü: 9 Mezzo Forte Gösterimi	35
Şekil.27. Etüt: 2 – Ölçü: 72, 73 Mezzo Forte Gösterimi.....	36
Şekil.28. Etüt: 2 – Ölçü: 26 Piano Gösterimi	36
Şekil.29. Etüt: 2 – Ölçü: 14, 15 Piano Gösterimi	37
Şekil.30. Etüt: 2 – Ölçü: 60, 61 Piano Gösterimi	37
Şekil.31. Etüt: 2 – Ölçü: 64, 65 Piano Gösterimi	38
Şekil.32. Etüt: 2 – Ölçü: 4, 5 Crescendo Gösterimi	38
Şekil.33. Etüt: 2 – Ölçü: 10 Crescendo Gösterimi	39
Şekil.34. Etüt: 2 – Ölçü: 98 Crescendo Gösterimi	39
Şekil.35. Etüt: 2 – Ölçü: 93, 94 Crescendo Gösterimi	39
Şekil.36. Etüt: 2 – Ölçü: 59 Crescendo Gösterimi	40
Şekil.37. Etüt: 2 – Ölçü: 55 Decrescendo Gösterimi	40
Şekil.38. Etüt: 2 – Ölçü: 58 Diminuendo Gösterimi	41
Şekil.39. Etüt: 2 – Ölçü: 85 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi	41
Şekil.40. Etüt: 2 – Ölçü: 14, 15 Legato Gösterimi	42
Şekil.41. Etüt: 2 – Ölçü: 9 Legato Gösterimi	42
Şekil.42. Etüt: 2 – Ölçü: 41 Legato Gösterimi	42
Şekil.43. Etüt: 2 – Ölçü: 34, 35 Trill Gösterimi	43
Şekil.44. Etüt: 2 – Ölçü: 45 Trill Gösterimi	43
Şekil.45. Etüt: 2 – Ölçü: 68, 69 Trill Gösterimi	44
Şekil.46. Etüt: 2 – Ölçü: 86 – 97 Trill Gösterimi	44
Şekil.47. Etüt: 2 – Çift Seslerdeki Trill' lerin Açık Yazımının Gösterimi	44
Şekil.48. Etüt: 2 – Ölçü: 55 – 59 Çift Ses Gösterimi	45
Şekil.49. Etüt: 2 – Ölçü: 62, 63 Çift Ses Gösterimi	45

Şekil.50. Etüt: 2 – Ölçü: 83 Çift Ses Gösterimi	46
Şekil.51. Etüt: 2 – Ölçü: 76 Çarpma Süslemesi Gösterimi	46
Şekil.52. Etüt: 2 – Ölçü: 102, 103 Üçlü Akor Gösterimi	47
Şekil.53. Etüt: 2 – Ölçü: 104 Dörtlü Akor Gösterimi	47
Şekil.54. Etüt: 2 – Ölçü: 25, 26 Appogiatur (Basamak) Süslemesi Gösterimi	47
Şekil.55. Etüt: 3 – Ölçü: 1 Forte Gösterimi	49
Şekil.56. Etüt: 3 – Ölçü: 24 Forte Gösterimi	50
Şekil.57. Etüt: 3 – Ölçü: 15 Mezzo Forte Gösterimi	50
Şekil.58. Etüt: 3 – Ölçü: 23 – 24 Crescendo Gösterimi	51
Şekil.59. Etüt: 3 – Ölçü: 15 Decrescendo Gösterimi	52
Şekil.60. Etüt: 3 – Ölçü: 15 – 16 Decrescendo Gösterimi	52
Şekil.61. Etüt: 3 – Ölçü: 2 Bağlı Staccato Gösterimi	53
Şekil.62. Etüt: 3 – Ölçü:12 Martelé Gösterimi	53
Şekil.63. Etüt: 3 – Ölçü: 17 Legato Gösterimi	54
Şekil.64. Etüt: 3 – Ölçü: 2 Vurgulama Gösterimi	54
Şekil.65. Etüt: 3 – Ölçü: 6 Vurgulama Gösterimi	55
Şekil.66. Etüt: 3 – Ölçü: 22 Trill Gösterimi	55
Şekil.67. Etüt: 3 – Ölçü: 8 Appogiatur (Basamak) Süslemesi Gösterimi	56
Şekil.68. Etüt: 3 – Ölçü: 13 Çarpma Süslemesi Gösterimi	56
Şekil.69. Etüt: 4 – Ölçü: 1, 2, 3 Forte Gösterimi	58
Şekil.70. Etüt: 4 – Ölçü: 19 Piano Gösterimi	58
Şekil.71. Etüt: 4 – Ölçü: 57 Piano Gösterimi	59
Şekil.72. Etüt: 4 – Ölçü : 29 – 32 Piano Gösterimi	59
Şekil.73. Etüt: 4 – Ölçü: 21 Mezzo Piano Gösterimi	59
Şekil.74. Etüt: 4 – Ölçü: 9 Mezzo Forte Gösterimi	60
Şekil.75. Etüt: 4 – Ölçü: 23 Mezzo Forte Gösterimi	60
Şekil.76. Etüt: 4 – Ölçü: 50 Crescendo Gösterimi	61
Şekil.77. Etüt: 4 – Ölçü: 17, 18 Crescendo Gösterimi	61
Şekil.78. Etüt: 4 – Ölçü: 33 – 35 Crescendo Gösterimi	61
Şekil.79. Etüt: 4 – Ölçü: 27 Diminuendo Gösterimi	62
Şekil.80. Etüt: 4 – Ölçü: 30 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi	62
Şekil.81. Etüt: 4 – Ölçü: 22 Legato Gösterimi	63
Şekil.82. Etüt: 4 – Ölçü: 51 Staccato Gösterimi	63
Şekil.83. Etüt: 4 – Ölçü: 52 Staccato Gösterimi	64
Şekil.84. Etüt: 4 – Ölçü: 39 Çarpma Süslemesi Gösterimi	64
Şekil.85. Etüt: 4 – Ölçü: 4 Çift Ses Gösterimi	65
Şekil.86. Etüt: 4 – Ölçü: 23 Çift Ses Gösterimi	65
Şekil.87. Etüt: 4 – Ölçü: 29 Çift Ses Gösterimi	66
Şekil.88. Etüt: 4 – Ölçü: 52 Çift Ses Gösterimi	66
Şekil.89. Etüt: 4 – Ölçü: 39, 40 Üçlü Akor Gösterimi	67
Şekil.90. Etüt: 5 – Ölçü: 1 – 4 Piano Gösterimi	69
Şekil.91. Etüt: 5 – Ölçü: 17, 18 Piano Gösterimi	70
Şekil.92. Etüt: 5 – Ölçü: 4 Crescendo Gösterimi	70
Şekil.93. Etüt: 5 – Ölçü: 19, 20 Crescendo Gösterimi	71
Şekil.94. Etüt: 5 – Ölçü: 26, 27 Decrescendo Gösterimi	71
Şekil.95. Etüt: 5 – Ölçü: 39 Mezzo Forte Gösterimi	72
Şekil.96. Etüt: 5 – Ölçü: 10 Diminuendo Gösterimi	72
Şekil.97. Etüt: 5 – Ölçü: 22 – 24 Forte Gösterimi	72
Şekil.98. Etüt: 5 – Ölçü: 13, 14 Forte Gösterimi	73
Şekil.99. Etüt: 5 – Ölçü: 18, 19 Pianissimo Gösterimi	73
Şekil.100. Etüt: 5 – Ölçü: 5 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi	74

Şekil.101. Etüt: 5 – Ölçü: 42, 43 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi

74

Şekil.102. Etüt: 5 – Ölçü: 12 Martelé Gösterimi	75
Şekil.103. Etüt: 5 – Ölçü: 15, 160 Legato Gösterimi	75
Şekil.104. Etüt: 5 – Ölçü: 32, 33 Vurgulama Gösterimi	76
Şekil.105. Etüt: 5 – Ölçü: 1, 3 Oktav Gösterimi	76
Şekil.106. Etüt: 5 – Ölçü: 26 Trill Gösterimi	77
Şekil.107. Etüt: 5 – Ölçü: 30 Vibrato Gösterimi	77
Şekil.108. Etüt: 7 – Ölçü: 1 Piano Gösterimi	79
Şekil.109. Etüt: 7 – Ölçü: 23 Piano Gösterimi	80
Şekil.110. Etüt: 7 – Ölçü: 5 Crescendo Gösterimi	80
Şekil.111. Etüt: 7 – Ölçü: 12 Cresendo Gösterimi	80
Şekil.112. Etüt 7 – Ölçü: 29 Crescendo Gösterimi	81
Şekil.113. Etüt 7 – Ölçü: 20 Crescendo Gösterimi	81
Şekil.114. Etüt 7 – Ölçü: 18 Crescendo Gösterimi	82
Şekil.115. Etüt 7 – Ölçü: 13 Decrescendo Gösterimi	82
Şekil.116. Etüt 7 – Ölçü: 28 Decrescendo Gösterimi	82
Şekil.117. Etüt 7 – Ölçü: 41 Decrescendo Gösterimi	82
Şekil.118. Etüt 7 – Ölçü: 1, 2 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi	83
Şekil.119. Etüt 7 – Ölçü: 21 Forte Gösterimi	83
Şekil.120. Etüt 7 – Ölçü: 30, 31 Forte Gösterimi	84
Şekil.121. Etüt 7 – Ölçü: 26, 27 Mezzo Forte Gösterimi	84
Şekil.122. Etüt 7 – Ölçü: 22 Diminuendo Gösterimi	85
Şekil.123. Etüt 7 – Ölçü: 29 Staccato Gösterimi	85
Şekil.124. Etüt 7 – Ölçü: 19, 20 Legato Gösterimi	85
Şekil.125. Etüt 7 – Ölçü: 23 Bağ İçinde Bağ Gösterimi	86
Şekil.126. Etüt 7 – Ölçü: 30 – 32 Vurgulama Gösterimi	86
Şekil.127. Etüt 7 – Ölçü: 11 Appogiatur (Basamak) Gösterimi	87
Şekil.128. Etüt 7 – Ölçü: 21 Appogiatur (Basamak) Gösterimi	87
Şekil.129. Etüt 7 – Ölçü: 39Appogiatur (Basamak) Gösterimi	87
Şekil.130. Etüt 7 - Ölçü: 2 Appogiatur (Basamak) Gösterimi	87
Şekil.131. Etüt 7 – Etütteki Süslemelerin Açık Yazımının Gösterimi	88
Şekil.132. Etüt 9 – Ölçü: 1 – 3 Mezzo Forte Gösterimi	89
Şekil.133. Etüt 9 – Ölçü: 1 – 3 Spiccato Gösterimi	90
Şekil.134. Etüt 9 – Ölçü: 29, 30 Legato Gösterimi	90
Şekil.135. Etüt 9 – Ölçü: 7, 8 Vurgulama Gösterimi	91
Şekil.136. Etüt 9 – Ölçü: 5, 9 Çarpma Süslemesi Gösterimi	91
Şekil.137. Etüt 9 – Ölçü: 44, 45 Dörtlü Akor Gösterimi	92
Şekil.138. Etüt 9 – Ölçü: 1 – 3 Arpej Gösterimi	92
Şekil.139. Etüt 12 – Ölçü: 1 Forte Gösterimi	94
Şekil.140. Etüt 12 – Ölçü: 24 Piano Gösterimi	94
Şekil.141. Etüt 12 – Ölçü: 23 Crescendo Gösterimi	95
Şekil.142. Etüt 12 – Ölçü: 47, 48 Allargando Gösterimi	95
Şekil.143. Etüt 12 – Ölçü: 29 Mezzo Forte Gösterimi	96
Şekil.144. Etüt 12 – Ölçü: 30 Mezzo Forte Gösterimi	96
Şekil.145. Etüt 12 – Ölçü: 1 Martelé Gösterimi	96
Şekil.146. Etüt 12 – Ölçü: 35 Legato Gösterimi	97
Şekil.147. Etüt 12 – Ölçü: 2 Legato Gösterimi	97
Şekil.148. Etüt 12 – Ölçü: 13 Legato Gösterimi	97
Şekil.149. Etüt 12 – Ölçü: 43, 44 Legato Gösterimi	98
Şekil.150. Etüt 12 – Ölçü: 9, 10 Vurgulama Gösterimi	98

Şekil.151. Etüt 12 – Ölçü: 21 Oktav Gösterimi	98
Şekil.152. Etüt 16 – Ölçü: 1, 2 Forte Gösterimi	100
Şekil.153. Etüt 16 – Ölçü: 1, 2 Martelé Gösterimi	101
Şekil.154. Etüt 16 – Ölçü: 13, 14 Bağlı Staccato Gösterimi	101
Şekil.155. Etüt 16 – Ölçü: 2, 3 Vurgulama Gösterimi	102
Şekil.156. Etüt 16 – Ölçü: 4, 5 Arpej Gösterimi	102
Şekil.157. Etüt 16 – Ölçü: 26, 27 Trill Gösterimi	103
Şekil.158. Etüt 30 – Ölçü: 1 – 5 Forte Gösterimi	104
Şekil.159. Etüt 30 – Ölçü: 1 – 5 Martelé Gösterimi	105
Şekil.160. Etüt 30 – Ölçü: 50 – 54 Bağlı Staccato Gösterimi	105
Şekil.161. Etüt 30 – Ölçü: 1 – 7 Tel Atlama Gösterimi	106
Şekil.162. Etüt 30 – Ölçü: 26, 27 Çarpma Süslemesi Gösterimi	107
Şekil.163. Etüt 30 – Ölçü: 22 – 24 Tiz Konum Gösterimi	107

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Müzik, insan hayatında etkileyici bir unsurdur. Müziği etkili kılan; müziğin icrasındır. Müzik de konuşma gibi, vurgularla, sesin şiddeti ile, kelimelerin artikülasyonu, yavaşlamalar ve hızlanmalarla vurgulanmak istenen duyguları ön plana çıkarır. Müzikte bu duygular, nüanslarla ve çalgıya özgü çeşitli tekniklerle ifade edilir Her çalgının kendine özgü tekniğiyle, bu ifadeler oluşturularak müziğin anlatılmak istenen duyguları ön plana çıkartılır.

Bu çalgılardan biri olan, yaylı çalgılar grubuna giren keman, dört telli bir çalgıdır. Solo, oda müziği ve orkestralarda kullanılır. Dünyanın her yerinde ve her türlü müzikte yaygın olarak kullanılır.

Kemanda, müziğin ifadesi; sağ el yay tekniği, sol el tekniği ve nota üzerinde belli işaretlerle gösterilen nüansların yay üzerindeki uygulamalarıyla gerçekleştirilir.

Bu tekniklerin uygulanması, her çalgıda olduğu gibi, kemanda da belli zorluklar yaratır. Bu zorlukların aşılaraq iyi ifadeye ulaşılması ve edinilen becerilerin kalıcı olmasını sağlamak için literatürde çeşitli etüt kitapları vardır.

Keman eğitiminde önemli bir yeri olan “Fiorillo 36 Etüden” kitabı, müziksel ifadeyi, sağ el yay tekniğini ve sol el tekniklerini iyi derecede geliştirici, ayrıca çalcının çalgısını her çeşit uygulamada tanınmasını sağlayarak, müziksel ifadenin oturmasında büyük önem taşıyan bir etüt kitabıdır.

Bu etüt kitabı, keman öğrencisine gerekli kazanımlar oluşturup, müzikal ifadelerin oluşturulmasının oturmasını, çalınacak müziğin ifadelerini kuvvetlendirerek, müziğin daha etkili olmasını sağlamaya yardımcı olan kitaplardan bir tanesidir.

“Fiorillo 36 Etüden” metodu; Federigo Fiorillo tarafından yazılmıştır. “İtalyan besteci, kemancı ve viyolacı Ignazio Fiorillo' nun oğlu olan **Federigo Fiorillo**, 1 Haziran 1755' te Brunswick' te doğmuştur. (Bazı kaynaklarda 1753 olarak verilmiştir). İlk uzmanlığı mandolin üzerine olmuştur. Daha sonra kemana yönelmiştir. Kemancı olarak ilk sahneye çıkışı St Petersburg' da gerçekleşmiştir. 1780-1781 yılları arası Polonya' da keman ve mandolin çalmıştır. 1782-1784 yılları arasında da Riga ' da orkestra şefliği yapmıştır. 1785' te Paris' te Concert Spirituel' de büyük bir başarıyla çalmıştır. Çok sayıda çalışması ilk olarak, bu konserden sonra ortaya çıkmıştır. Paris' te üç yıl kalmış ve Londra' ya gitmiştir. Londra' da, 1788' de Salomon dörtlüsünde kemancı olarak düzenli bir şekilde çalmaya başlamıştır. Fétis' e göre son halk konserini 1794' te keman solisti olarak vermiştir.

Çalışmaları, yaklaşık olarak 1817 yılına kadar tüm Avrupa' da çeşitli yayımcılar tarafından piyasaya sürülmeye devam etmiştir.

Bir belgeye göre, 1815' te Londra' dan ayrılmıştır. Phol, Fiorillo' nun zamanın bir dönemini Amsterdam' da geçirdiğini söylemiştir. Bu tarihte Paris' e giderek bir operasyon geçirmiştir. Fétis, Fiorillo' nun yayımcısı olan Sieber'

den, bu tedaviden sonra Londra' ya döndüğünü öğrenmiştir.

Fiorillo' nun eserleri, klasik ve gösterişsiz bir şekilde baş göstermiştir ve müzikal kalitesinin müstesnasıdır.

Kuşkusuz Fiorillo' nun başarısı, açıktır. 70' in üzerinde eseri ve 200 çalışmasıyla üretken bir bestecidir. Yayınlarının çoğu, Avrupa' nın büyük bir kısmında basılmıştır. Bunun sonucunda, eserlerinin çelişkili sayısı ve tüm ürettiği çalışmalar, bibliyografik bir doğrulamadan geçmelidir.

Fiorillo' nun başarılarının mevcut bilgimize dayalı olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Günümüzdeki ünü, hemen hemen en önemli çalışmalarından biri olan “**36 Caprices For Violin**” a dayanır. Bu etütler, iyi bir müzikal kaliteye sahiptirler. Rode ve Kreutzer' in keman eğitimi repertuvarının yanında yerini almıştır.” (<http://www.grovemusic.com/shared/views/article.html?section=music.09700.2&authstatuscode=200>).

Bu önem göz önünde bulundurularak çalışmada; müzikal ifadenin temellerini oluşturan “Fiorillo 36 Etüden” kitabından rastlantısal olarak seçilmiş 10 etüt ile, sağ kolun ve sağ el parmaklarının, sol elin ve parmaklarının nasıl kullanılması gerektiği hakkında açıklamalar yapılmıştır.

Araştırma; martelé, detaşe, legato, staccato, spiccato, çift ses, trill, oktav, basamak süslemesi (appogiatur), çarpma (acciaccatura), tel atlama, arpej, tiz konum, vurgulama, vibrato, akor çalışmaları, sol el rahatlığı, seslerin temizliği, hızlı pasajlarda konum geçişlerini bilerek, çabuk ve temiz çalma davranışlarının ve müzikal dinamiklerin yay üzerinde nasıl uygulanması gerektiği ile ilgilidir.

“Keman Eğitiminde Kullanılan “Fiorillo 36 Etüden Metod” unun Sağ El ve Sol El Teknikleri Açısından İncelenmesi” araştırmasına ilişkin olarak ele alınan mevcut etütlere ilişkin bazı tespit ve tonal ilişkiler, Doç. Dr. Aytekin Albuz tarafından bu tez çalışmasına ilişkin yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki gibi ifade edilmiştir.

Fiorillo Etüt kitabı genel anlamda incelendiğinde; etütlerin başlangıç tonları ile karar tonlarının genellikle birbirleriyle örtüşmediği görülmekle birlikte; bu durumun tesadüf olarak değil, besteci tarafından belirli bir amaç doğrultusunda bilinçli olarak yapıldığı izlenimini vermektedir. Dolayısıyla, bazı etütlerin tonlarının anlamlı bir bitiş sergilememesi ve bu durumun; etütlerin tonal anlamda tek başlarına değil, aksine gruplar halinde dizilim gösterdikleri hususunda bir düşünce uyandırmaktadır.

1. Etüt; Do minör tonunda başlamış, re majör dizisiyle sona ermiştir.
2. Etüt; Do minör tonunun minör dominantı olan sol minör akorun ilgili majörü si bemol majör tonunda başlamış ve birinci etüdün dominant tonu olan sol majör akoruyla bitmiştir.
3. Etüt; ikinci etüdün bitiş akoru olan ve üçüncü etüdün dominant akoru işlevi taşıyan sol majör akoru ile tamamlandıktan sonra, do majör tonda başlamış ve yine aynı tonda sona ermiştir.
4. Etüt; yine Do majör tonda başlamış ve Fa majör akoruyla son bulmuştur.
5. Etüt; Si bemol majör tonunda başlanmış ve aynı tonda sona ermiştir.
6. Etüt Mi bemol majör tonunda başlanmış ve Fa majör yedi akoruyla sona ermiştir.
7. Etüt; Si bemol majör tonda başlamış ve sol majör akoru ile sona ermiştir.
8. Etüt ise sol majör tonda başlayıp, aynı tonda sona ermiştir.

Görüleceği gibi, tonal açıdan etütlerin başlangıç ve kalış tonları incelendiğinde, belli gruplar halinde etütler arasında bir tonal ilişkiden bahsetmek mümkün olacaktır.

Örneğin; 2. Etüdün bitiş tonu Sol majör, 3. Etüdün başlangıç tonu Do majör (dominant - tonik ilişkisi), 4. Etüdün bitiş tonu Fa majör, 5. Etüdün başlangıç tonu Si bemol majör, (kontra tonik – dominant ilişkisi) yine 5. Etüdün tonu Si bemol majör, 6. Etüdün başlangıç tonu mi bemol majör (kontra tonik – dominant) vs. ilişkileri mevcuttur.

Bundan hareketle söz konusu metot içerisinde yer alan etütlerin dizimsel seyrinde tonal anlamda birbirinin devamı niteliği düşünülerek gruplar halinde oluşturulduğunu söylemek olasıdır. Örneğin; (1 - 8), (9 – 14), (16 – 22) vb. nolu etütler bir grup halinde düşünülebilir.

Araştırmanın yukarıda bahsedilen etütlerdeki tonal ilişkilere dair söz konusu boyutu, doğrudan kapsam alanına dahil olmayıp, sadece bir bilgi mahiyetinde verilmiştir.”

Mesleki eğitimde çalgı eğitimi alacak her öğrenci, eğitimini tamamladıktan sonra, eğitim süresi boyunca edindiği bilgileri, ileri aşamalarda yetiştireceği öğrencilere aktaracağını farkında olmalıdır. Bu nedenle eğitiminin ilk aşamalarından itibaren, her aşamasında dikkatli, duyarlı ve ilgili olarak öğrenmeye özen göstermelidir. Öğrencisine bilgilerini nasıl aktarması ve öğrenci tarafından yapılacak yanlışların nasıl düzeltilmesi hakkında eğitimi boyunca bilgi almaya çalışmalıdır.

Davranışın uygulamasını zihinde oluşturup, uygulamaya yardımcı olacak devinışsel örnekler çoğu zaman öğrencide istenen davranışın uygulamasında kolaylık sağlayacaktır ama öğrenci çeşitliliği göz önünde bulundurulursa, öğretmenin, her öğrencinin devinışsel örneklerle değil de bazen, öğretilen davranışın nasıl yapıldığını birebir açıklayan anlatımlara ihtiyaç duyabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Eğer her öğrencinin ileride çalgı eğitimi vereceği düşünülürse, öğretmenin elinde bulunan birden çok yöntemle ihtiyaç duyabileceği akla gelmektedir. Davranış birebir açıklayan ifadeler de bunlardan biridir. Çünkü geleceğin öğretmenleri olacak bu öğrencilerin niteliğinin yüksek tutulması, ülkemizde yetişecek öğretmen niteliğini yükselecektir, dolayısıyla yetiştirilen öğrencinin de öğrencileri daha nitelikli olacaktır. Böylece başarı grafiği sürekli yükselecektir. Bu da ülkenin gelişimi için önemli bir unsurdur.

Bu çalışmayla öğrencinin; temel keman davranışlarını, çeşitli durumlarda nasıl uygulaması gerektiğini, uyguladığı davranışta parmakları ve kolu nasıl kullanması gerektiğini, keman eğitimindeki önemli etüt kitaplarından biri olan “Fiorillo 36 etuden” deki rastlantısal olarak seçilmiş 10 etüt üzerinde yapılan inceleme ile, anlaması sağlanacaktır, Daha sonra meslek yaşamında öğrencilerine, çeşitli durumlarda temel davranışları nasıl ifade etmesi gerektiği hakkında bilgi sahibi olacaktır. Bu çalışma, bu mesleği seçecek öğrencilere katkı sağlayarak, ileride yetişecek öğretmenler için anlatım çeşitliliği sunacaktır. Şu anda eğitim veren öğretmenlere de yardımcı olabilecek bir çalışma olduğu düşünülmektedir.

1.1. Problem

Bu çalışmadaki problem; Fiorillo etütlerinde, keman eğitiminde kullanılan sağ el ve sol el davranışlarının ve müzikal dinamiklerin uygulanmasında parmakların ve sağ kolun nasıl kullanılması gerektiğidir.

Alt problemler ise;

Fiorillo etüt kitabındaki 1., 2., 3., 4., 5., 7., 9., 12., 16. ve 30. etütlerde;

1. Matlelé, detache, legato, bağlı ve bağısız staccato, spiccato ve vurgulama tekniklerinin uygulamasının nasıl ifade edileceği.

2. Tel atlama davranışının, sol el rahatlığının, seslerin temiz çalınmasının, hızlı pasajlarda konum geçişlerinin bilerek, çabuk ve temiz çalınmasının nasıl ifade edileceği.

3. Trill, çarpma, basamak (appogiatur) süslemesi ve vibrato tekniğinin nasıl ifade edileceği

4. Çift ses, üçlü ve dörtlü akor, oktav, arpej (arpeggio), tiz konumlarda çalma uygulamalarının nasıl ifade edileceği.

5. Piano, forte, crescendo, decrescendo, mezzo forte, diminuendo, mezzo piano, pianissimo, allargendo müzikal dinamik uygulamalarının nasıl ifade edileceği.

1.2. Araştırmanın Amacı:

Bu araştırmanın amacı; keman çalmanın ve müzikal ifadenin temellerini oluşturan tekniklerde ve davranışlarda, “Fiorillo 36 Etüden” kitabından rastlantısal olarak seçilmiş 10 etüt ile, sağ kolun ve sağ el parmaklarının, sol elin ve parmaklarının nasıl kullanılması gerektiği hakkında öneriler sunmaktır.

1.3.Araştırmanın Önemi:

Bu araştırma; daha önceden yapılmamış olması, keman eğitiminde kullanılacak ve yararlı olabileceğinin düşünüldüğü önerilerin sunulması, yeni bakış açıları sağlaması ve yeni araştırmalara yarar sağlaması bakımından önemlidir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları:

Bu araştırma; “Fiorillo 36 Etüden” kitabından rastlantısal olarak seçilmiş 1., 2., 3., 4., 5., 7., 9., 12., 16., 30. etütlerle sınırlandırılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sayıltıları:

1. Seçilen araştırmanın modeli, araştırmanın yapısına ve amaçlarına uygundur.
2. Literatür taramasında elde edilen veriler doğruyu yansıtır.

3. Araştırma için ulaşılan kaynaklar ve elde edilen veriler yeterlidir.

1.6. Tanımlar/ Terimler:

martelé (Fr.) : Vurgulu ve kesik çalış. (Çalışır, 1996:128).

“Kemanda 'ısırtılı-kesik çalma' tekniğine uluslar arası keman müziği dilinde *matrele* tekniğine Türkçede *çekikleme* veya *kakma* da denir. Çekiçleme denilince bir şeye çekiçe vurma ya da bir şeyi çekiçe dövme anlaşılır. Çekiçleme (vuruş/dövüş) kısa, güçlü ve sert olur. Martele sesler kısa, keskin ve sivri tınlar; sert, kuru ve tok bir etki bırakır. Fransızca kökenli *martele* terimi yerine bazen aynı kökten türeme İtalyanca *martellato* terimi de kullanılır. Martele tekniğinde yayı 'ani çekiş ve ani durduruş' veya 'ani itiş ve ani durduruş' devinimleriyle telin titreşimi tam sınırlandırılıp kesintiye uğratılır. Yay; kısa, keskin ve teli çekiçe dövüyor veya kakıyormuşçasına kullanılarak kısa, sert, kuru ve sivri bir ses elde edilir. Ses kısa, güçlü ve sert biçimde vurgulanmış olur” (Uçan, 2005:90).

Büyükaksoy kitabında '**martelé**' tekniğini şu şekilde açıklamıştır:

“Her sesin başında keskin bir aksan olan ve daima seslerin arasında duraklama olan, adeta “vuruş” tarzındaki bir sürüştür. Sürüşteki bu aksan, yayı kullanmaya başlamadan önce ön bir basınç gerektirir. Yay harekete geçmeden önce teli kıstırır ya da başka bir deyimle – sıkıştırır – Bu sıkıştırma, sürüşün kendisinde gereken basınçtan daha fazla basıncı gerektirir. Sesin başlangıcındaki gerekli aksanı sağlayana kadar bu basınç sürdürülmelidir. Daha sonra basınç aniden azaltılır. Eğer bu basınç erkenden bırakılırsa, herhangi bir aksan olmaz; eğer geç bırakılırsa gıcırtilı, tırmalayıcı bir ses olur. Doğrusu tamamen iyi bir zamanlamaya bağlıdır” (Büyükaksoy, 1997: 46 – 47)

détaché: (Fr.) – Kesik çalış, ayrı ayrı dil vurarak (Çalışır, 1996:70).

“Detaşe (bağısız) çalarken her ses veya her nota için ayrı **bir yay** kullanılır, yay kılı tele yapışık olur ve yay değiştirim belirgin olarak yapılır. Her ses için ayrı yay kullanım, yay kılını tele yapıştırım ve belirgin yay değiştirim birlikte işleyince sesleri birbirinden ayırma kolaylaşır, sesler arasındaki ayırım somutlaşır. Ancak, bu ayırım sesleri birbirinden koparmaz, sesler arasında boşluk oluşturmaz, sesleri kolayca ayırılmaz biçimde birbirine bitişir. Detaşe çalarken ayırım belirginleştikçe yaylar ve sesler adeta birbiriyle dürtüşür” (Uçan, 2004:58).

staccato : (İt.) – Sesleri kesintili olarak, tane tane çalış (Çalışır, 1996:196).

“Kemanda kısa kısa ve kesik kesik çalma tekniğine uluslararası keman müziği dilinde staccato (sıtakato) çalma tekniği denir. *Staccato* terimi İtalyanca 'ayırarak' anlamına gelen *staccare* sözcüğünden gelir. Bu terimin kısaltılmış yazılışı *stacc.* tır. **Sıtakato**, kısa kısa-kesik kesik çalma demektir” (Uçan, 2005:110).

“Sıtacato tekniğiyle keman çalarken yay, teli aynı yönde art arda ısıtır ve her ısırtıdan sonra kısa bir kesiklik oluşur.... Sıtakato çalarken, martelede olduğu gibi, önce yay güçlü bir **ilk ön basınç** verilir. İlk ön basınçla yay tele bastırılır, teli kıstırır-sıkıştırır ve yay ansızın itilir ya da çekilir. Bu kısacık devinimin bitiminde ansızın duraklanır

ve hemen yaya **ikinci ön basınç** verilerek yay aynı yönde ikinci kez ansızın itilir ya da çekilir. Bu kısacık ikinci devininin bitiminde de yine ansızın duraklanır. Her iki duraklamada da olağan sürtme basıncı varlığını ve etkinliğini korur. Böylece sıtakato çalma tekniği gerçekleşmiş olur. Sıtakato tekniği kendine özgü bir devinimler serisidir. Bunda sağ el parmakları ve bilek etkin rol oynar. Yay, parmaklarla verilen ön basınçtan sonra bilek yoluyla devindirilir” (Uçan, 2005:110).

spiccato (İt.) – Keman çalarken, notalar arasında yayı kaldırarak kullanmak, sıçratarak çalış (Çalışır, 1996:194).

“Sipikato tekniğinde **yayın kullanım yeri**, genellikle yayın geometrik ortası ile ağırlık ortası arasındaki bölümdedir. Bu bölüm yayın tam orta noktası ile alt orta noktası arasındaki alanı kaplar. En kullanışlı yer bu alanın ortasıdır. Yayın sipikato yeri, devinim hızına ve kullanım alanının büyüklüğüne bağlıdır. Buna göre yayın kullanım yeri, yayın devinim hızı yavaşladıkça ve kullanım alanı genişledikçe ağırlık noktasına, çabuklaştıkça ve darlaştıkça orta noktasına doğru kayar. Sipikato tekniğinde **yayın duruş biçimi** çok önemlidir. Yay tele dik ve köprüye paralel, yay çubuğu tuşeye doğru hafifçe yatık durur. Yay, kılı baş parmağa değdirilerek hafif yatıklaştırılır. Sipikato tekniğinde, yay **kendi ağırlığı** ile tele indirilir. Başka bir deyişle yay, gücünü kendi ağırlığından alır ve bundan aldığı güçle tele etkiler. Bunun gerçekleşmesi için de **yay çok rahat, esnek ve yumuşak tutulur**. Bu tutuşta özellikle **serçe parmak yayın kendi ağırlığını hisseder ve dengeler**” (Uçan, 2005:108)

“Sipikato tekniğinde **yayın kullanımı ve sağ el/kol devinimi** şöyle gerçekleşir: (1) Yay, telden biraz yukarıda tele dik, köprüye paralel ve tuşeye doğru hafif yatık olarak havada hazır bulundurulur. Serçe parmak yayın ağırlığını tam hisseder ve dengeler. (2) Yay ön kolun kavisli bir çekme devinimiyle ve tüm ağırlığıyla tele indirilir. İndirilirken ön kol dirsekten devinir. Devininin alt noktasına tele değer ve hemen telden ayrılıp havadaki yerine gelir. Böylece **yayı çekerek sipikato** gerçekleşmiş olur. (3) Yay ön kolun kavisli bir itme devinimiyle ve tüm ağırlığıyla tele indirilir. İndirilirken ön kol dirsekten devinir. Devininin alt noktasında yay tele değer ve hemen telden ayrılıp havadaki yerine gelir. Böylece **yayı iterek sipikato** gerçekleşmiş olur. (4) Her sipikato devinimi bir bütündür; her bütün devinim bir kavis çizer ve her kavis tek bir devinimle oluşur. (5) Her sipikato devinimi havada başlayan, kavis çizen ve havada başlayan, kavis çizen ve havada biten bir devinimdir. (6) Yayın sipikato devinimi her çekişte ve her itişte aynı biçimde oluşur, aynı sırayı izler, aynı düzende işler. (7) Sipikato , **sağ ön kolun dirsekten yarı döney hareketiyle** gerçekleşir. Buna omuz, bilek ve parmak esnekliği yardımcı olur. (8) Sipikatoda **telden tele geçiş ön kolun dirsekten döney devinimiyle** yapılır” (Uçan, 2005:109).

“Sipikato tekniğinde **yayın kavis çizmesi** kesin bir zorunluluktur. Yayın kavis çizmesi kavissel devinimle olur. Kavissel devinim, dikey devinim ile yatay devininin ortalama bileşimi olan kendine özgü bir eğik devinimdir.... Kavis daraldıkça ses daha sert, daha vurgulu, daha sivri ve daha keskin çıkar.... Kavis genişledikçe ses daha yumuşak, daha vurgusuz, daha yuvarlak ve daha dolgun çıkar. Sipikato tekniğinde sesin niteliği ve gücü, **yayı tele indirme noktasının** yüksekliğinden de etkilenir. Bu nokta yükseldikçe ses daha sivri ve daha keskin, alçaldıkça daha yumuşak ve daha dolgun çıkar. Sipikato tekniğinde; **yayın devinim hızı** çabuklaştıkça yayı tele **düşürerek zıplatma** devinimi, yavaşladıkça ise **daldırarak zıplatma** devinimi daha ağır basar. Sipikato **orta, yavaş ve çabuk** hızlarda uygulanabilir bir tekniktir” (Uçan, 2005:108-109).

“Spiccato tel geçişlerinde telle temas eden yay kılı miktarının aynı olmasına dikkat edilmelidir. Tel geçişlerinde yayın fazla geri sıçraması, yaydaki kontrolün azalması olasılığını arttıracığından, bu geçişlerde yay tellere yakın kalmalıdır. Tel geçiş hareketi bir “önkol dönüşü” hareketiyle yapılmalıdır” (Büyükkaksoy, 1997:52).

“Sipikato tekniği her iki ele, parmakların kullanımına, tel değiştirmeye; kolaylık, çabukluk, çeviklik ve tetiklik kazandırır. Bu tekniği doğru öğrenenler, düşürme/zıplatma temelli diğer teknikleri daha kolay ve daha çabuk öğrenirler, uygulayarak” (Uçan, 2005:109)

legato (İt.) : Bağlı. (Çalışır, 1996:122).

Büyükaksoy, kitabına Legato tekniğine şu şekilde değinmiştir:

“Bir veya birkaç sesin bir yayda kesintisiz olarak çalınmasına ve değiştirildiği belli olmayan yay kullanım şekline Legato denmektedir. Ses kalitesinde hiçbir farklılık – aksine bir işaret yoksa – olmayışı, seslerin değerlerine göre yaya paylaşımları önemli çalınma özellikleridir. (Büyükaksoy, 1997:40)

Tel Atlayarak Çalma: Tel atlama çalışmalarında, sağ kol rahat olmalıdır. Ayrıca sağ kolun açısı da akılda netleşmelidir. Kararsızlık yanlış çalmaya neden olabilir. Bu, notayı takibederken, gözün bir sonraki notayı da görmeye çalışmasıyla oluşturulabilir. Çalışma aşamasında tel düzlemine göre sağ kol açısı notanın gidişatına alışılmasıyla yavaş yavaş oturacaktır. Bir nota biriminden başka bir notaya geçerken yayın telden ayrılmamasına ve geçişlerde atlanılan telden ses çıkmamasına dikkat edilmelidir. Bu davranış da geçiş aşamasında yayın tel üstündeki yeri değiştirilmeden tele yapışık bir şekilde sağ kolu aşağı indirerek veya yukarı kaldırarak, çalınması gereken telin açısına geçmekle gerçekleştirilecektir..

trille (fr.) – bir sesin bir alt ya da üst notası ile süratle yinelenmesi. (Çalışır, 1996:211).

“Tirilde bir asıl ses bir de onu süsleyen bir başka ses vardır. Asıl sese göre parmağın, küçük yada büyük ikili aralığında öteye, hızlı bir biçimde bir çok kez düşüp kalkmasıyla oluşur. Bu yalın tiril çeşidinin başına yada sonuna eklenebilen çarpmalarla tiril zenginleştirilebilir. Ayrıca diğer süslemelerle birlikte de kullanılabileceği unutulmamalıdır” (Uçan, 1977:87).

“Avuç içinin yumuşaklığı, parmakların telden fazlaca kaldırılmamaları, başparmağın keman sapına yumuşak bir biçimde dokunması, kasların çözölmüşlüğü unutulmamalıdır” (Uçan, 1977:91).

“Tirili hızlı yapabilmek için ... tirilin başlangıcında, kısa yay ile vurgu yapmaktır. Ancak bu vurgu sağ elin işaret parmağının yaya tazyik vermesiyle yapılır. Bildiğimiz, geniş yay parçası ile ve hemen hemen tazyik vermeden yaptığımız vurgu ile bu tür vurgu arasındaki ayrılığı iyice kavramak gereklidir. Tiril için gerekli olan vurgu türünde, yayın başlangıcına kesinlik kazandırıcı bir teknik kullanılır. Bu bir bakıma marteletekniğine yaklaşımdır.

Tril ne denli hızlı olursa olsun, denetimli olmalıdır. Bu onun sayısının belli olması demektir. Ünlü viyoloncelci Pablo Casals' ın da dediği gibi “Tiril bir elektrik değildir.”. O, tempo ne denli ağır yada çabuk olursa olsun ölçülü olmalıdır” (Uçan, 1977:91-92).

Çift Ses: İki ayrı teldeki iki notanın aynı anda çalınması

“Keman çalmanın önemli unsurlarından biri de aynı anda iki telin birden kullanılmasıdır. Tek sesli çalmakla çift sesli çalmak arasında bazı farklılıklar vardır. Çalınan iki sesin, aralığın özelliğine kaynaşması gerekmektedir. Bu kaynaşma, parmakların düştüğü teldeki sesler yoluyla ve aralıkları doğru basılmasıyla sağlanmalıdır” (Fayez, 2001:65).

“Çift sesler sol elde olduğu kadar sağ elde de sorun yaratır. Temel sorun, iki parmak iki teli tutarken fazla basınç ve dolayısıyla uygunsuz bir gerilim oluşmasından doğar. Bu iki parmağın gerilimi baş parmağa ve tümele yayılır” (Büyükkaksoy, 1997:13).

“Çift seslerdeki konum değiştirme ilkeleri temel olarak tek ses çalmalarında olduğu gibi aynıdır” (Büyükkaksoy, 1997:13).

Oktav: Sekizli aralık. Sekiz perdeden oluşan * diatonik dizinin ilk ve son perdesi arasındaki aralığın adı. Latince *oktave* : 8. (Say, 2002:385).

Oktav çalışması, iki ayrı telde 1. ve 4. parmağın uyumunu gerektirir. 1. ve 4. parmakların arasındaki mesafeyi net olarak bilmek gereklidir. 1. ve 4. parmağın mesafesi, her konumda değişiklik gösterir. Konumlar ilerledikçe iki parmak arasındaki mesafe daralır. Bu nedenle oktav çalışmaları bilinçli bir şekilde uygulanmalıdır. 1. ve 4. parmağın mesafesi, ilk çalışmalarda netleşmeyebilir, çalışmaların sıklığına bağlı olarak zamanla oturmuş bir davranış haline gelerek, konumlar arası geçişte tuşe üzerindeki parmak mesafesi, doğru olarak belirlenebilecektir. Tuşe üzerinde 1. ve 4. parmağın kullanıldığı gibi, tiz pozisyonlarda 1. ve 3. parmak kullanılarak oktav çalışması yapılabilir. Ayrıca boş tel ve 3. parmak da oktav çalışmalarında kullanılabilir. Bu davranışlarda da aynı çalışma teknikleri geçerlidir.

Oktav çalışmalarında, sesleri dinleyerek çalmanın, tuşe üzerindeki parmakların mesafe ayarını büyük ölçüde doğru yapmaya yardımcı olacağı unutulmamalıdır.

appogiatür (İt.) – Bir alt sese bir üst ya da alt derecesine dokunarak geçme. Basamak. (Çalışır, 1996:22).

Appogiatur (Basamak)

“Esas notaların arasına sıkıştırılmış, nota yazımında çok daha küçük olarak gösterilen bir notanın, çok az bir zaman farkıyla birlikte çalınması yoluyla elde edilen süsleme biçimidir. Mordan ya da trill gibi bir süsleme değildir. Daha çok kendinden sonra gelen notaya armonik bakımdan zemin hazırlar. Esas notanın bir tam ya da yarım ses yukarısında/aşağısında bulunur ve bağlandığı notadan gösterdiği süre değeri kadar alır” (Fayez, 2001:77).

Arpège (Fr.) – Arpej. Uygu seslerini çabukça ardılama (Çalışır, 1996:24).

ARPEGGIO. (İt.) Arpej, Bir armoninin seslerini sırasıyla ard arda çalmak.(Say, 1992:102).

Bütün sol el teknikleri için geçerli ve gerekli olan doğru entonasyon arpej uygulaması için de ilk sıralardadır. Bu nedenle arpej çalarken, çalıcının kendini dinlemesi çok önemlidir. Yay kullanımına da dikkat etmek gerekir. Teller arasındaki geçiş ard arda olduğu için yaya olan hakimiyet ve yayı doğru teknikle kullanma arpej çalımında büyük önem taşır.

Tiz Konum Çalışmaları:

Konum. “Pozisyon”. (1) *Yaylı çalgılarda seslendirilecek * melodi çizgilerinin yürüyüşüne uygun olarak sol elin tuşlar üzerindeki aldığı yer, bulunması gereken konum (Say, 2002:305).

Her konumda olduğu gibi tiz konumlarda da entonasyona dikkat etmek gerekir. Çalınacak olan seslerin hissedilerek parmakların mesafeleri ayarlanmalıdır ve bu mesafelerin parmaklara öğretilmesi gerekmektedir. Etüdün çalma evresinde, kişinin kendi oluşturacağı veya hazır çalışmalarla kalıcı konum çalışmaları yapması parmakların mesafelerinin netleşmesinde büyük önem taşır. Seslerin hissedilmesi, parmakların doğru yönlendirilmesine büyük ölçüde yardım eder.

“Tiz pozisyonlar da ton dışı çalınmaya meyillidir. Üçüncü ve dördüncü çıkıcı gamlarda tiz pozisyonlarda notaları çok tiz çalma, inici gamlarda bazı notaları pes çalma eğilimi vardır.Tiz pozisyonlarda unutulmamalıdır ki pes sesi basacak olan parmak, bir sonraki sesi basacak parmağa yer açmalıdır. Bu durum çalıcının parmak genişliğine bağlı olmakla birlikte altıncı pozisyonda kesinlikle başlar.Boş telle olabildiğince çok nota karşılaştırmannın, entonasyonun kontrol edilmesiyle ilgili olarak çok önemli olduğu açıktır ve baştan itibaren çalışmaların bir parçası olmalıdır” (Çilden, 2001:58)

Çarpma. İki notadan oluşan bir nota biçimi. Birinci ses çarpıp kaçar, böylece asıl ses vurgulanmış olur. (Say, 2002:126).

Acciaccatura (Çarpma)

“Esas notaların arasında sıkıştırılmış, nota yazımında çok daha küçük olarak gösterilen bir notanın çok az bir zaman farkıyla birlikte çalınması yoluyla elde edilen süsleme biçimidir. Bu tür süslemeler tek sesle yapılan çarpmalardan oluşabildiği gibi ikili, üçlü vb. ses kümelerinden de oluşabilir.

Çalınışlarında çarpmayı oluşturan ses ya da sesler. Kesin bir yay hareketiyle başlatılırlar. Bu süsleme sesleri, tempo ne olursa olsun açıkça işitilebilecek biçimde ve sol el parmakları tuşeye belirgin biçimde düşürülerek bir çırpıda elde edilmelidirler. Bunun yanı sıra eserin karakterine uygun ve güzelleştirecek biçimde çalınmalarına özen

gösterilmelidir. (Fayez, 2001:77).

largo (İt.) – Çok ağır, tutumlu bir hız derecesinde. (Çalışır, 1996:121).

allegro moderato (İt.) – Orta çabuklukta.)Çalışır, 1996:13).

allegro (İt) – 1) Sevinçli, kıvrak, parlak ve çabuk. (Çalışır, 1996:12).

moderato (İt.) – Orta çabuklukta. Çalışır, 1996:134).

Maestoso (İt.). “Görkemli”: Güçlü, parlak, oturaklı, gösterişli, etkileyici anlatım (Say, 2002:330).

poco adagio

poco (İt.) – Az, biraz. (Çalışır, 1996:163). **adagio** (İt.) – Ağır başlı ve gösterişli bir deyi ile. (Çalışır, 1996:6).

allegro ma non troppo: Hızlı, ama pek de koşarak değil (Say; 2002:28).

Allegretto (İt.) – Çabukça, ancak **allegro** dek değil. (Çalışır, 1996:11).

Espressivo: (İt.). Etkili, içtenlikli, dokunaklı, yoğun bir anlatımla (Say, 2002:184).

piano (İt.) - Hafif, az sesle (Çalışır, 1996:159).

forte (İt.) : Kuvveli (Çalışır, 1996:92).

mezzo forte (İt.) : Yarı kuvvette (Çalışır, 1996:132).

mezzo piano (İt.) – Orta hafiflikte. (Çalışır, 1996:132).

crescendo (İt.) – Sesi gittikçe kuvvetlendirerek (Çalışır, 1996:66)

decrescendo (İt.) - Sesi gittikçe söndürerek. (Çalışır, 1996:69).

diminuendo (İt.) - Sesi gitgide azaltarak. (Çalışır, 1996:72).

Vurgulama Tekniği: Yaya aniden baskı uygulayarak ve yayın hızını arttırarak, nota birimini belirginleştirmek.

segue (İt.) – Soluk almaksızın, ara vermeden devam ediniz. (Çalışır, 1996:186).

simile (İt.) – Benzer. (Çalışır, 1996:190).

Akor. Aynı anda duyulan ya da duyurma işlevinde olan üç ya da daha fazla sesin birleşimi. (Say, 2002:18).

leggiero (İt.) – Tüy gibi, çok hafif. (Çalışır, 1996:122).

Pianissimo (İt.) – Çok hafif. (Çalışır, 1996:159).

Vibrato (İt.). “Salınım”. Sesi zenginleştirmek, yumuşatmak, yoğunlaştırmak amacıyla, vokal müzikte, üflemeli çalgılarda, telli ve yaylı çalgılarda seslendiriciler tarafından uygulanan titreştirme (salınım) tekniği (Say,2002:562).

dolce (İt.) Tatlı bir değişle. (Çalışır, 1996:76).

alargando (İt.) – Tartımı genişletip ağırlaştırırken, sesin kuvvetini arttırarak. (Çalışır, 1996:11).

G.B – Tam (bütün) yayda.

Sp. – Yayın ucunda.

Fr. – Yayın ökçesinde

o.H – Yayın üst yarısı.

u.H – Yayın alt yarısında.

dolce (İt.) – Tatlı bir değişle. (Çalışır, 1996:76).

Artikülasyon: (1) Anlatım, ifadelendirme.(2) Sözlü müzik eserlerinde doğru, açık, anlaşılır söyleyiş (Say, 2002:42)

Çalgı tekniği: Çalgı çalarken, kullanılan yöntemlerin tamamı.

Eğitim: Eğitim “bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yolu ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir.” (Ertürk, 1972:12).

Etüt: Müzik eğitiminde belirli zorlukları yenmek üzere hazırlanan çalışma paçası.

Çalgı tekniğini ustalık düzeyinde geliştirmeyi öngören, aynı zamanda müzikal değerlere de ağırlık veren, araştırmacı nitelikte olgun alıştırma parçalarına verilen ad (Say.2002:189).

BÖLÜM II

2. İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde konuyla ilgili yayınlar ve yapılan araştırmalar incelenmiştir.

Uçan ve Günay' ın (1975) Eğitim Enstitüleri Müzik Bölüm' leri için hazırladıkları “Mektupla Yükseköğretim” kitaplarında keman teknikleri, aşamalı olarak ciltlere dağıtılmıştır ve ilgili örnek ölçülerle desteklenmiştir. Kitaplarda çalışma etütleri, piyano eşlikli eserler ve değerlendirme bölümleri yer almaktadır. Kitaplar, uzaktan eğitim için hazırlandığından dil, çok açık bir şekilde kullanılmış ve öğretilen davranışlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Çoban (2007), “Keman İçin 6 Kolay Koçerto” adlı kitabında; I – III konumlarının kullanıldığı seçilmiş konçertoların, bestecisi ve eser hakkındaki genel bilgilere, keman eğitime olan katkılarına, form ve tempo analizlerine, eserin çalışılmasına ilişkin önerilere, sağ el yay tekniklerine, sol el tekniklerinin ve müzikal dinamiklerinin incelenmesine yer vermiştir. İncelemeler şekillerle desteklenmiştir. Kitapta, incelenmiş konçertoların notaları bulunmaktadır ve piyano eşliklerinin kayıtları cd olarak verilmiştir.

Uçan (2004), “ Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri İçin Keman Ders Kitabı Lise Hazırlık, 1, 2, 3” kitaplarında; ünitelerde, keman tekniklerine ve açıklamalarına, aşamalı bir şekilde yer verilmiştir. Bunun yanında kitaplarda, müzik dönemlerinin ve anlatılan dönemdeki keman müziğinin özellikleri, müziksel terimlerin açıklamaları, mevcut eserlerin piyano eşlikleri ve müzikle ilgili öğrencilerin genel kültürlerine önemli yararlar sağlayacak okuma metinleri yer almaktadır.

Büyükaksoy (1997), “Keman Öğretiminde İlkeler Ve Yöntemler” adlı kitabında genel yöntemler ve ilkeler ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Açıklamalar; resimlerle ve bestecilerin eserlerinden örnek satırlar ile desteklenmiştir.

Flesch (1939), “The Art of Violin Playing” adlı kitabında; kemanda duruş ve tutuş tekniğine, kemanda ton üretimine yer vermiştir. Kitapta; konularla ilgili eserlerden örnek ölçülerle desteklenmiştir. Duruş ve tutuş teknikleri ile ilgili kitabın sonunda fotoğraflar yer almaktadır.

Galamian (1962), “Principles of Violin Playing and Teaching” adlı kitabı, hem öğrenciler hem de öğretmenlere yönelik yazılmıştır. Kitapta, öğretimde hangi tekniklerin kullanılabileceği ve nasıl kullanılacağı hakkında bilgi verilmektedir. Uygulanan çalışmalarda öğrencide oluşabilecek sorunların fiziksel ve ruhsal nedenlerine yer verilmektedir. Bu yönüyle keman eğitimcileri için önemli bir kaynaktır.

Fayez (2001), “Kuramdan Uygulamaya Başlangıç Keman Eğitimi” adlı kitabında; kemanın ve yayın fiziksel yapısı, bakımı ve seçimi ile ilgili bilgilere, keman eğitiminde kullanılan tekniklerin açıklamalarına ve keman eğitimcilerinin görüşlerine yer verilmiştir.

Alpagut (1989), “Keman Eserlerinde Metrik, Ritmik, Armonik ve Dinamik Yapılanmalar İle Bu Yapılanmaların Yayın Kullanımına Yansımalarının Keman Eğitimi Açısından İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde; keman eserlerinde, metrik, ritmik, armonik ve dinamik yapılanmalarda sanatsal ve organik yapıda gelişen gerilim ve

özölüm ilişkilerinin yayın kullanımına etkileri incelenmiştir. İncelemeler; tablo şeklinde verilmiştir

Öğüt (1998), “Keman Eğitiminde Müzikal İfadelerin Anlatımı ve Nüansların Uygulamasında Yay Kullanımı” adlı lisans tez çalışmasında; yayın yapısal ve kullanım özelliklerine, müzikal ifadelerin anlatımına ve nüansların uygulanmasında, yaydaki basıncın ve hızın ayarlaması ile ilgili keman eğitimcilerinin görüşlerine yer verilmektedir.

BÖLÜM III

2. YÖNTEM

Araştırmada; rastlantısal olarak seçilmiş 1., 2., 3., 4., 5., 7., 9., 12., 16., 30. etütlerde, sağ el yay teknik ve davranışları, sol el teknik ve davranışları ile müzikal dinamikler ele alınmıştır, teknik ve müzikal analizleri yapılmıştır.

2.1. Araştırmanın Modeli:

Araştırma, etüt analizi yönteminin ve kaynak tarama yönteminin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır.

2.2. Evren ve Örneklem:

Bu araştırmada evren; “Fiorillo 36 Etüden” kitabı, örneklem ise “Fiorillo 36 Etüden” kitabının rastlantısal olarak seçilmiş; 1., 2., 3., 4., 5., 7., 9., 12., 16. ve 30. etütlerdir.

2.3. Verilerin Toplanması:

Çalışmaya ilişkin verilerin elde edilmesinde kaynak tarama kullanılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi:

Bu araştırmada çalışılan etütler, sağ el yay teknik ve davranışları, sol el teknik ve davranışları ile müzikal dinamiklerin uygulanma boyutlarıyla ele alınmıştır.

BÖLÜM IV

4.BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. ETÜT NO 1

- **TEMPO:** Birinci bölüm Largo
İkinci bölüm Allegro (Moderato)
- **ÖLÇÜ :** (4/4)

4.2. HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme.
- Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulayabilme.

4.3. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Piano** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Decrescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Mezzo forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Diminuendo (dim.)** müzikal dinamiğini kullanarak çalma.

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Détaché** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Martelé** yay tekniğini kullanarak çalma,

- **Legato** yay tekniğini kullanarak çalma,
- Vurgulama tekniğini kullanarak çalma.

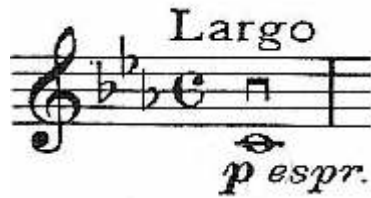
Sol el davranışlarını uygulayabilme.

- Sol elin rahatlığını sağlama,
- Çalınacak seslerin temizliğini koruma,
- Hızlı pasajlarda konum geçişlerini, bilerek, çabuk ve temiz bir şekilde uygulama.

4.4. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

4.4.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar.

4.4.1.1. Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 1. Etüt:1- Ölçü:1 Piano Gösterimi

Şekil 1' de dört vuruşluk birlik nota birimi, yayın ağırlığı kontrol edilerek uygulanabilir. Yayın fiziksel yapısından dolayı, alt yarının ağır, üst yarının ise alt yarıya göre daha hafif olması nedeniyle yayın tamamında **piano'** nun uygulanabilmesi için, alt yarıda yayın ağırlığının taşınması ve yayın ucuna doğru çok az baskı uygulamasıyla **piano'** nun tamamı yaya eşit olarak dağıtılabilir ve yay tuşeye yakın kullanılarak, **piano** uygulaması kolaylaşabilir.

Şekil. 2. Etüt:1- Ölçü:10 Piano Gösterimi

Şekil 2' deki örnekte, piyano' nun uygulanacağı dörtlük nota biriminde yayın alt yarısı ağır olduğu için **piano'** yu yapabilmek, yayın ağırlığını taşımakla gerçekleştirilebilir.

4.4.1.2. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma**Şekil. 3. Etüt:1- Ölçü:3 Crescendo Gösterimi**

Şekil 3' teki ölçüde, yayın ökçesinde piyanoyla başlayan ve giderek güçlenen bir ses elde edilmesi gerekir. Bu davranış da , ökçede yayın ağırlığı yavaş yavaş tele verilip, daha sonra yayın ucuna doğru sağ el işaret parmağıyla yaya baskı uygulanarak gerçekleştirilebilir. **Crescendo'** nun en güçlü noktasındaki dörtlük nota birimi, yaya hız verilerek çalınırsa kendiliğinden kuvvetli bir ses üretilmiş olur.

Şekil. 4. Etüt:1 - Ölçü:23,24,25 Crescendo Gösterimi

Şekil 4' te bulunan ölçülerdeki ezginin, **crescendo** ile birlikte tizleşmesi nedeniyle yavaş yavaş yayın kullanım alanı büyütülmeli, yayın baskısı arttırılmalı ve yay gittikçe köprüye yanaştırılarak kullanılmalıdır.

Bu üç davranışın aynı anda yapılmasının nedeni; **crescendo'** nun sonunda forte ye ulaşan bir ölçünün bulunmasıdır.

4.4.1.3. Decrescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 5.

Şekil. 6.

Etüt:5 - Ölçü:5 Decrescendo Gösterimi Etüt:1- Ölçü:6 Decrescendo Gösterimi

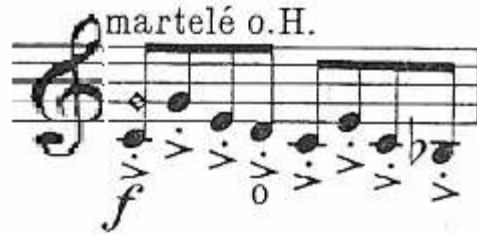
Şekil 5 ve 6' daki ölçülerin başlangıcında yay hızlı kullanılmalı ve sonraki nota birimine daha az alan bırakılmalı. Böylece **decrescendo** kendiliğinden oluşacaktır.

Şekil. 7. Etüt:1- Ölçü:32 Decrescendo Gösterimi

Birlik nota biriminde uygulanacak **decrescendo** müzikal dinamiği, nota biriminin başlangıcında işaret parmağıyla yay baskı uygulanarak ve gittikçe yayın doğal ağırlığının kullanılmasıyla gerçekleştirilebilir. Nota biriminin başında yay uygulanan parmak baskısı, yayın ökçesine denk geldiğinden, istenmeyen gıcırtılı seslerin çıkmaması için baskı, kontrollü olmalıdır.

4.4.1.4. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 8. Etüt:1- Ölçü:8 Forte Gösterimi

Yayın üst yarısında **forte** uygulaması, sağ elin işaret parmağının uygulayacağı baskıyla ve sağ ön kolun baskıya olan yardımıyla gerçekleştirilebilir.

Şekil. 9. Etüt:1 - Ölçü:41 Forte Gsterimi

Yayın ucunda (Sp.) yapılacak **forte** uygulaması için yapılacak olan baskı, sağ el baş parmağıyla gerçekleştirilir.Yayın doğal ağırlığında üst yarının hafif olması nedeniyle, işaret parmağı ile uygulanacak bu baskıya ihtiyaç vardır.

Şekil 10

Şekil 11

Etüt: 1 – Ölçü: 25 Forte Gösterimi Etüt: 1 – Ölçü: 29 Forte Gösterimi

Birlik nota birimleri ve ikilik nota birimlerindeki **forte** uygulamasında, nota birimlerinin süre farklılıkları nedeniyle küçük davranış değişiklikleri yapılabilir.

Birlik nota birimlerindeki **forte** müzikal dinamiği, daha çok sağ el işaret parmağının baskısının yaya uygun bir şekilde dağıtılması ve yayın ağırlığının belli noktalarda tele verilmesi ile uygulanırken, yayın aynı bölümlerinin kullanıldığı ikilik nota birimlerinde, sürenin birlik nota birimlerine göre kısalığı nedeniyle yayın hızı artırılarak uygulanır.

Her iki nota biriminde de yayın köprüye yakın tutularak çalınması **forte** uygulamasını kolaylaştıracaktır.

Şekil. 12. Etüt: 1 – Ölçü: 33,**34 Forte Gösterimi**

Etüdün Allegro (Moderato) bölümündeki, yayın üst yarısında (o.H) **forte** uygulaması, sağ elin işaret parmağının uygulayacağı baskıyla ve sağ ön kolun baskıya olan yardımıyla gerçekleştirilebilir.

Allegro (Moderato) bölümünde **forte**, en baştan sona kadar uygulanacağı için çalıcı ses kalitesinin bozulmamasına ve enerjisini ekonomik kullanmaya dikkat etmelidir.

4.4.1.5. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma**Şekil. 13.** Etüt: 1 – Ölçü: 22, 23 Mezzo Forte Gösterimi

Mezzo forte müzikal dinamiğini gerçekleştirirken, yay baskısını orta kuvvette uygulayabilmek için, yayın üst yarısında baskıyı arttırıp, alt yarısında da azaltmak gerekir. Böylece yayın her noktasında aynı kuvvette ses elde edilmiş olunur.

4.4.1.6. Diminuendo (dim.) Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma**Şekil. 14.** Etüt: 1 – Ölçü: 31 Diminuendo Gösterimi

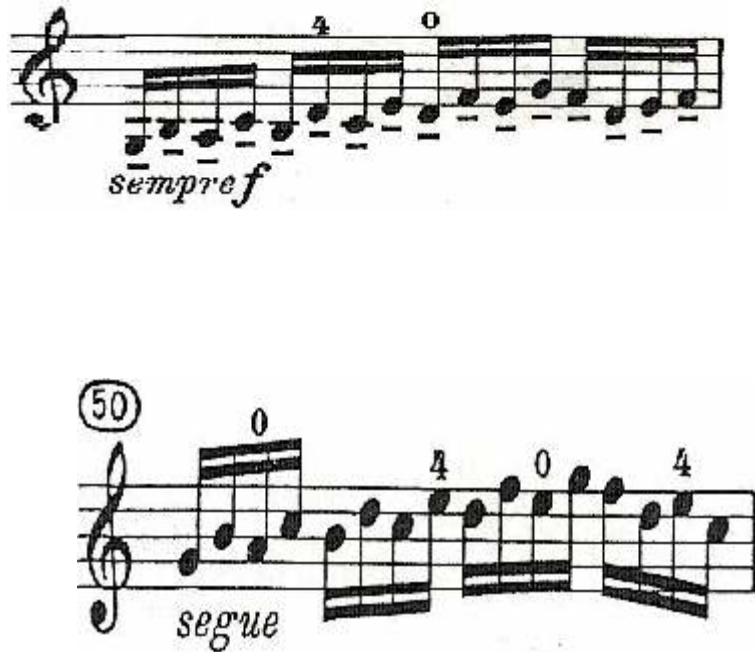
Bağlı üç, dörtlük nota birimini çalarken yayın kullanımı iterek durumunda olduğu için, yayın doğal yapısının oluşturacağı etkinin tam tersini yapmak gerekecektir.

Bu durumda sağ el işaret parmağının baskısı yardımıyla ilk dörtlük

nota biriminde kuvvetli bir ses, ikinci dörtlük nota biriminde sağ el işaret parmağının baskısının azaltılmasıyla orta kuvvette bir ses, üçüncü dörtlük nota biriminde yayın doğal ağırlığını sağ kol yardımıyla azaltarak ve sağ el işaret parmağının yaya baskı yapmamasıyla da hafif bir ses elde edilir. Bu davranışlar gerçekleştirilirken her dörtlük notaya yay üzerinde ayrılan alan gittikçe azaltılarak **diminuendo** yapılabilir.

4.4.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.4.2.1. Détaché Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 15. Etüt: 1 – Ölçü: 49, 50 Détaché Gösterimi

Onaltılık nota birimlerindeki **détaché** uygulamasında yayı, daha seri kullanmak gerekir ve **détaché**'nin kalitesini bozmamak için de her notayı aynı baskıda ve yayın hızını değiştirmeden istikrarlı bir şekilde çalmak gerekir. **Détaché** çalınacak bölüm 'forte' istendiği için uygulanacak olan baskı kuvvetli olmalıdır.

Bir sonraki ölçüdeki **segue** terimi, **détaché** tekniğinin diğer ölçülerde de kullanılacağı anlamına gelmektedir.

4.4.2.2. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

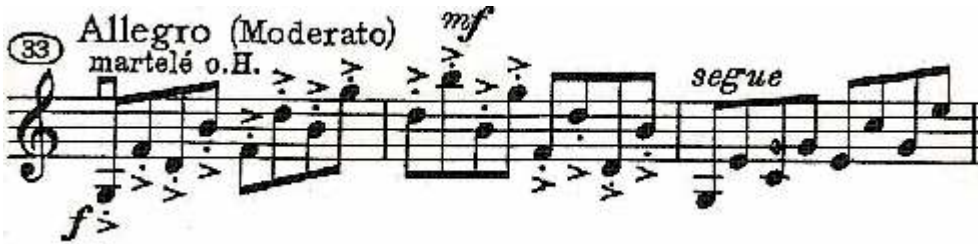

Şekil. 16. Etüt: 1 – Ölçü: 41, 42 Martelé Gösterimi

Şekil 16' daki ölçülerde yayın ucunda (Sp.) kullanılması istenen, **martelé** yay tekniği için uygulanacak ani baskı sağ elin işaret parmağıyla uygulanabilir, vurguyu destekleyecek olan yay hızının artırılması ise sağ ön kolu kullanarak gerçekleştirilebilir. Ayrıca 'forte' müzikal dinamiği kullanılacağı için, sağ el işaret parmağının baskısı artırılmalıdır.

Martelé tekniğinde sol elde vibrato uygulaması, **martelé** tekniğini destekleyici bir davranış olur. Bu nedenle **martelé** tekniği uygulanırken, vibrato ile desteklemek tercih edilebilir.

Bir sonraki ölçüde bulunan **simile** terimi **martelé** yay tekniğinin devam etmesi anlamına gelmektedir.

Şekil. 17. Etüt: 1 – Ölçü: 33, 34, 35 Martelé Gösterimi

Yayın üst yarısında (o.H.) **martelé** yay tekniği; sağ ön kolun yaya uygulayacağı baskı ve yaya vereceği hız ile gerçekleştirilebilir. Yayın ucunda (Sp.) gerçekleştirilecek **martelé** tekniğinde sağ el baş parmağının yaya uyguladığı baskı, yayın üst yarısında (o.H) gerçekleştirilecek **martelé** yay tekniğindeki kadar kuvvetli olmayabilir. Çünkü yayın üst yarısının (o.H) kullanımında, kullanılacak yay alanı daha geniştir.

4.4.2.3. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 18. Etüt: 1 – Ölçü: 5, 6, 7 Legato Gösterimi

Legato tekniğinde, bir bağ içinde çalınacak notalar arasında kesinti ve nota birimleri arasındaki ses kalitesinde fark olmamalıdır.

4.4.2.4. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 19. Etüt: 1 – Ölçü: 52 Vurgulama Gösterimi

Vurgulama tekniği, yaya aniden baskı uygulayarak ve yayın hızını arttırıp, nota birimini belirginleştirerek elde edilebilir.

Vurgulama tekniği uygulanırken sol elde vibratonun yapılması, tekniği destekleyici bir sol el davranışıdır. Bu nedenle bu iki davranışın bir arada kullanımı tercih edilebilir.

4.4.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.4.3.1. Sol Elin Rahatlığını Sağlama

Etüdün ikinci bölümünde (Allegro Moderato) önce sekizlikler, sonra üçlemeler ve en sonda da onaltılık nota birimleri kullanılmaktadır. Bu kullanım, sol elin giderek daha çabuk hareket etmesini gerektirir. Bu çabukluk içerisinde, elin rahatlığının sağlanması gerekir. Bu rahatlık, sol el baş parmağının rahat bırakılması ile korunabilir.

Nota birimlerinin giderek hızlanması, pasajdaki değişiklikleri önceden görmeği ve analiz etmeği gerektirir. Çünkü beyin ne yapacağını iyi bilirse, etüdü çalarken kaygı azalır ve bu rahatlık sol ele hemen yansır. Bu nedenle dikkatli olmak ve notada nasıl bir gidişat olduğunu bilmek gerekir.

4.4.3.2. Çalınacak Seslerin Temizliğini Koruma

Sol elin rahatlığı, seslerin temiz çalınmasını da olumlu yönde etkiler. Sol el rahat olduğu için, beyinin parmakları yönlendirmesi rahat olacaktır.

4.4.3.3. Hızlı Pasajlarda Konum Geçişlerini Bilerek Çabuk ve Temiz Bir Şekilde Uygulama.

Etüd içinde kullanılan 1., 2., 3. ve 4. konumlardaki geçişler el rahatladıkça daha az belirgin, aynı zamanda daha net olacaktır.

4.5. ETÜT NO 2

- **TEMPO:** Maestoso
- **ÖLÇÜ :** (4/4)

4.6. HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme.
- Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulayabilme.

4.7. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Mezzoforte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Piano** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Decrescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Diminuendo (dim.)** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo (cresc.)** ve **Decrescendo (deces.)** müzikal dinamiğini ardı ardına kullanarak çalma .

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Legato** yay tekniğini kullanarak çalma,

Sol el davranışlarını uygulayabilme.

- **Trill** tekniğini kullanarak çalma,
- Çift ses çalma,
- **Çarpma** süslemesini yapma,
- Üçlü ve dörtlü akor çalma,

- **Appogiatur (Basamak)** süslemesini yapma.

4.8. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

4.8.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.8.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 20. Etüt: 2 – Ölçü: 11 Forte Gösterimi

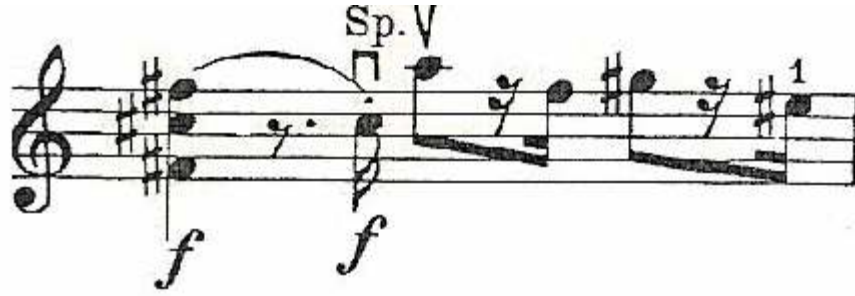
Şekil 20' deki ölçüde gerçekleştirilecek olan **forte** uygulamasına, yay çekilerek başlanacaktır. Yayın ökçedeki doğal ağırlığı, davranışın başlangıcında **forte** uygulaması için yeterli olabilir, fakat **forte** uygulaması yayın tamamında uygulanacağı için, yayın yarısından sonra baskıya ihtiyaç duyulacaktır. Bu baskı, başlangıçtaki **forte** şiddetini azaltmadan, şiddetin gerektirdiği kadar sağ el işaret parmağı ile uygulanabilir.

Şekil. 21. Etüt: 2 – Ölçü: 34, 35, 36 Forte Gösterimi

Şekil 21' de 3. ölçüde bulunan dörtlük notada birimindeki **forte** uygulaması, hem baskıyla hem de yayın hızıyla uygulanabilir. Yay kullanımı çekerek denk geldiği için sadece baskı uygulaması, istenmeyen gıcırtilı seslerin çıkmasına neden olabilir. Bunu engellemek için yaya, baskıyla beraber hız da verilebilir. Yaya verilecek hız, ölçünün devamında çalınacak notaları dikkate alacak şekilde dengelenmelidir. Böylece dörtlük nota biriminden sonra iterek

gelen onaltılık ve sekizlik nota birimlerinde, uygulanacak piano uygulaması için yayın keman üzerindeki yeri, bilinçli bir şekilde belirlenebilir ve yayın ağırlığı piano' yu uygulayacak kadar kemana verilerek dengelenebilir.

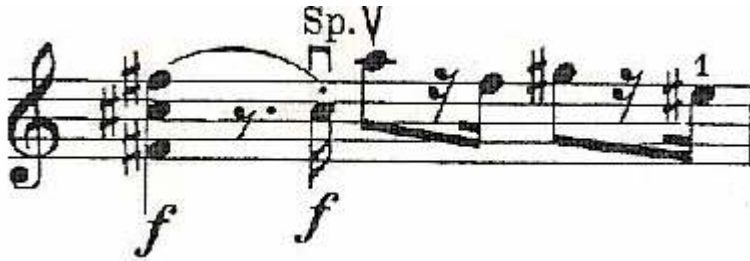

Şekil. 22. . Etüt: 2 – Ölçü: 41 Forte Gösterimi

Üçlü akorlarda üç ses birden çalınabilmesi için telleri aynı hizaya getirmek gerekir. Bunun için de yaya baskı uygulamak gerekir. Bu baskı hız ile desteklendiği zaman istenen **forte** kendiliğinden gerçekleşecektir. Dörtlük nota birimine bağlı olarak, noktalı sekizlik sustan sonra gelen onaltılık nota birimi de **forte** istendiğinden yay hızının iyi ayarlanması gerekir. Çünkü yayda onaltılık nota birimine, **forte** çalabilecek kadar alan bırakılmalıdır.

Üçlü akora bağlı onaltılık nota biriminin çalımında iki noktaya dikkat etmek gerekir. Birincisi; yayın ucunda (Sp.) **forte** çalmak, ikincisi ise sustan sonra yayı tele ısırtarak başlamaktır.

Yayın yapısından dolayı üst yarısının hafif olması nedeniyle, yayın ucunda (Sp.) **forte** çalmak, yaya baskı uygulamayı gerektirir. Bu baskı sağ elin işaret parmağıyla yapılmalıdır. Ayrıca onaltılık nota biriminde, yay tele ısırtılacağı için **forte** uygulamasında kullanılacak baskının artırılması gerekecektir. Bu baskı aniden verilmelidir. Daha sonra **Forte** için gerekli baskı eksiltirmeden devam etmelidir.

Şekil. 23. Etüt: 2 – Ölçü: 41 Forte Gösterimi

Şekil. 24. Etüt: 2 – Ölçü: 53 Forte Gösterimi

Şekil 23 ve 24' teki ölçülerin ikinci nota birimlerinin uygulanışı arasında hiçbir fark yoktur. Sadece notada bir önceki dörtlük nota ile olan bağ, gösterilmemiştir.

4.8.1.2. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma**Şekil. 25.** Etüt: 2 – Ölçü: 1, 2 Mezzo Forte Gösterimi

Şekil 25' teki ikinci ölçüde forte çalınacak olan dörtlük nota biriminden ve noktalı sekizlik sustan sonra, **mezzo forte**' nin uygulanması sağ el işaret parmağının forte için uygulayacağı basıncın azaltılması ile olur. Bu baskı, öyle ayarlanmalıdır ki, yayın ucunda onaltılık nota birimi için uygulanacak yayı tele ısırtma davranışı yapılabilmelidir. Uygulanacak olan baskı, ısırtma hareketini olumlu bir şekilde oluşturacak kadar kuvvetli, forte oluşturmayıp, **mezzo forte** oluşturacak kadar da yeterli olmalıdır. Bu ısırtma davranışı aniden yapılmalı ve sonrasında **mezzo forte** için uygulanması gereken baskı devam etmelidir.

Şekil. 26. Etüt: 2 – Ölçü: 9 Mezzo Forte Gösterimi

Şekil 26' daki ölçüde **mezzo forte** uygulaması, yayın baskısı sabitlenerek uygulanabilir.

Sustan sonra gelen sekizlik nota birimine yay tele ısırtılarak başlanacağı için, sus esnasında yay telden ayrılmalıdır.

Sustan sonra, ikinci hareketin de önceki **mezzo forte** şiddetinde olmasına dikkat edilmelidir.

Şekil. 27. Etüt: 2 – Ölçü: 72, 73 Mezzo Forte Gösterimi

Çift seslerde öncelikle sağ kol açısını çok iyi ayarlamak gerekir. Çünkü, sağ kol açısının doğruluğu ile, iki ses istenen süre içinde eksiksiz ve devamlı gelecektir. Kol açısı iyi bir şekilde ayarladıktan sonra **mezzo forte** için gerekli olan baskıyı uygulamak yeterli olacaktır.

4.8.1.3. Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 28. Etüt: 2 – Ölçü: 26 Piano Gösterimi

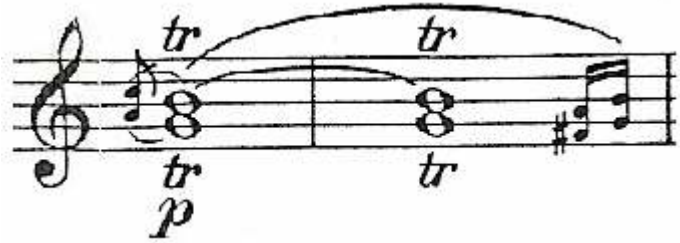
Şekil 28' deki ölçünün ilk nota biriminin yay hareketi çekerek, bütün yay ve forte gelmesi nedeniyle, sustan sonraki nota biriminde, yayın kaldırılıp ökçeye yerleştirilmesi gerekiyor. Yay ökçesinin ağırlığı nedeniyle, yayın kaldırılıp ökçeye koyma davranışı, kısa sürede düşünülerek ve bilerek yapılmalıdır. Aksi durumda telaşla yapılan bu davranış, yayı keman üzerinde yanlış noktaya koymaya, yayın ağırlığını ayarlayamayıp güçlü bir sesin oluşmasına ve istenmeyen gıcırtilı seslerin çıkmasına neden olabilir. Bunun yanında sese, yayı tele ısırtarak başlamak gerekir. Bu davranış için yaya baskı uygulamadan ve yayı tele koyarak çalmaya başlamak yeterli olacaktır. Sekizlik sustan sonraki sekizlik nota birimi için de, bir önceki nota birimlerinde kullanılmış olan **piano** şiddeti korunmalıdır.

Şekil. 29. Etüt: 2 – Ölçü: 14, 15 Piano Gösterimi

Şekil 29' daki ölçüde **piano** uygulaması yayın iterek konumunda yapılacağı için, yayın doğal ağırlığı **piano** ile başlamaya yardımcı olacaktır. Bu nota biriminde trill yapılması istendiği için yayın ucunda yayı tele ısırtarak başlamak gerekir. Yayı tele ısırtarak başlamak için önceki ölçünün bitiminden sonra yayı telde belli belirsiz durdurmak, yaya ani ve hafif bir baskı uygulamak ve yayı telden ayırmamak yeterlidir. Bu davranış yapıldıktan sonra uygulanan **piano** şiddeti, crescendo uygulaması nedeniyle yavaş yavaş artırılmalıdır.

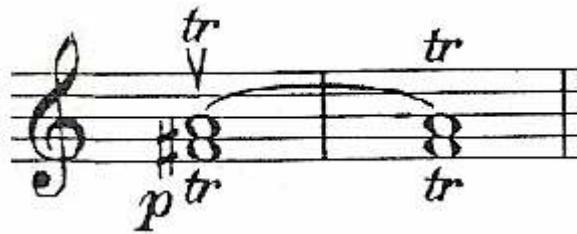
Sol eldeki trill uygulamasının uzun süreli olması nedeniyle sol elde zorlanma hissi olabilir. Ama bu zorlanma hissi, ses kalitesinin bozulmaması için sağ ele yansıtılmamalıdır.

Şekil. 30. Etüt: 2 – Ölçü: 60, 61 Piano Gösterimi

Şekil 30' daki ölçüde yapılacak olan **piano** müzikal dinamiği çekerek uygulanacaktır. Yayın doğal ağırlığı **piano** uygulaması için fazla gelebileceğinden yayın ağırlığını gerektiği kadar taşıyarak sesin kuvvetini azaltmak gerekir.

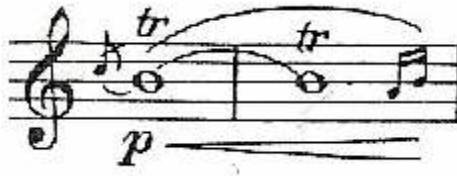
Yayın tamamında **piano** uygulanacağı için, yayın ortalarına doğru yayın kendi ağırlığı baskısız olarak tele verilebilir, yayın ucuna doğru ise başlangıçta uygulanan **piano**' nun şiddetine uygun, sağ el işaret parmağı ile baskı uygulanabilir.

Sonuç olarak bütün yayda **piano** şiddetinin ve kalitesinin eşit olması için yayın ağırlığını ve baskısını dengelemek gerekmektedir.

Şekil. 31. Etüt: 2 – Ölçü: 64, 65 Piano Gösterimi

Şekil 31' deki ilk ölçüde yay iterek geldiği için, yayın ucunda hafif bir baskı uygulamak başlangıç için yeterli olacaktır. Daha sonra yayın ortasında yayın doğal ağırlığını kullanarak, yayın ökçesinde de yayın ağırlığını yeterince alarak, **piano** yaya eşit bir şekilde dağıtılmalıdır. Bu davranışa ek olarak yay tuşeye yaklaştırılarak **piano** uygulaması rahatlatılabilir.

4.8.1.4. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 32. Etüt: 2 – Ölçü: 4, 5 Crescendo Gösterimi

Şekil 32' deki ölçüde bulunan **crescendo** müzikal dinamiği, yaya yavaş yavaş sağ el işaret parmağı ile baskı uygulayarak ve yavaş yavaş yayı köprüye yaklaştırarak uygulanabilir. Yayın uzunluğunu iyi ayarlamak gerekir. Çünkü yayın uzunluğu dengelenmezse, ökçeye doğru istenmeyen gıcırtilı sesler çıkabilir.

Şekil. 33. Etüt: 2 – Ölçü: 10 Crescendo Gösterimi

Dört bağlı sekizlik nota biriminde **crescendo** uygulaması, her nota birimine ayrılan alanın giderek büyütülmesiyle elde edilebilir.

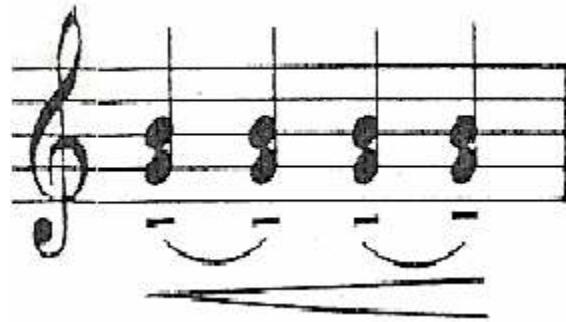
Şekil. 34. Etüt: 2 – Ölçü: 98 Crescendo Gösterimi

Şekil 34' teki ölçüde **crescendo** uygulamasına, yayın kendi ağırlığı kullanılarak başlanabilir. Daha sonra, yavaş yavaş hem sağ el işaret parmağıyla yaya baskı uygulanıp, hem yay hızlandırılıp, hem de yay köprüye yaklaştırılarak **crescendo** gerçekleştirilebilir.

Şekil. 35. Etüt: 2 – Ölçü: 93, 94 Crescendo Gösterimi

Sol eldeki güçlükler zaman zaman sağ elin hızını kesebilir, sağ elde duraksamalar yaşanabilir ve ses kalitesinde bozulmalar olabilir. Şekil 35' teki ölçüde uygulanacak olan **poco a poco crescendo** müzikal dinamiğini yapabilmek için, sol el tekniğini iyi bir şekilde oturtmak gerekir.

Şekil. 36. Etüt: 2 – Ölçü: 59 Crescendo Gösterimi

Şekil 36' daki ölçüde uygulanması gereken **crescendo** müzikal dinamiğinde, yavaş yavaş yayın alanı büyütülerek istenen ses şiddetine ulaşılmalıdır. İlk bağda yayın bir bölümü, ikinci bağda ise yayın daha büyük bir bölümü kullanılarak ses büyütülebilir.

4.8.1.5. Decrescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 37. Etüt: 2 – Ölçü: 55 Decrescendo Gösterimi

Şekil 37' deki ölçünün ikinci birimindeki ikilik nota biriminde **decrescendo**' nun kuvvetli bölümü uygulanacağından, nota biriminde yay hızlı kullanılabilir, sağ el işaret parmağı ile yaya baskı uygulanabilir ve sonrasındaki dörtlük nota birimi içinde yayın kullanım alanı küçültülebilir. Ölçünün sonundaki dörtlük nota birimi iterek denk geldiği için yayın üst yarısı hiç baskı uygulanmadan kullanılabilir.

4.8.1.6. Diminuendo (dim.) Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma**Şekil. 38.** Etüt: 2 – Ölçü: 58 Diminuendo Gösterimi

Şekil 38' deki ölçüde uygulanacak olan **diminuendo (dim.)** müzikal dinamiği; yayın baskısının yavaş yavaş azaltılmasıyla ve ölçünün son dörtlük nota biriminin yaydaki kullanım alanı küçültülerek gerçekleştirilebilir.

4.8.1.7. Crescendo (cresc.) ve Decrescendo (deces.) Müzikal Dinamiğini Ardı Ardına Kullanarak Çalma .**Şekil. 39.** Etüt: 2 – Ölçü: 85 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi

Şekil 39' daki **crescendo** ve **decrescendo** müzikal dinamiğini uygulayabilmek için çift sesle başlayan ikilik nota birimlerinde, yay üzerinde küçük alan kullanılarak **crescendo**' nun kuvvetsiz bölümü uygulanabilir. Daha sonrasında yayın hızı artırılarak **crescendo**' nun en kuvvetli noktası uygulanabilir ve son iki nota birimine de küçük alan bırakılarak **decrescendo** tamamlanabilir.

4.8.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.8.2.1. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 40. Etüt: 2 – Ölçü: 14, 15 Legato Gösterimi

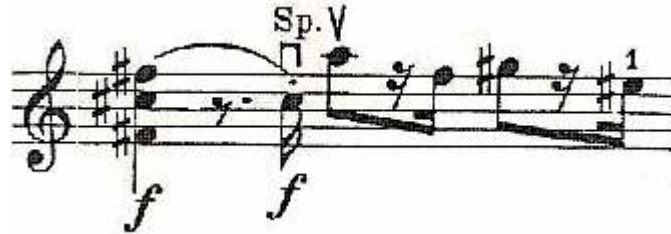
Birlik nota birimlerini **legato** çalarken dikkat edilmesi gereken en önemli nokta, yayı doğru bir şekilde bölerek kullanmaktır. Yay iyi bölünmezse sesin kalitesi bozulabilir, nota birimlerini süreleri yaya yetmeyebilir. Bu nedenle dikkatli olmak gerekir.

Şekil. 41. Etüt: 2 – Ölçü: 9 Legato Gösterimi

Şekil 41' de bulunan ölçüdeki **legato** kullanımında, bağın içinde sus bulunmaktadır. Bu bağ uygulanırken, sus esnasında yay telden kaldırılmamalıdır.

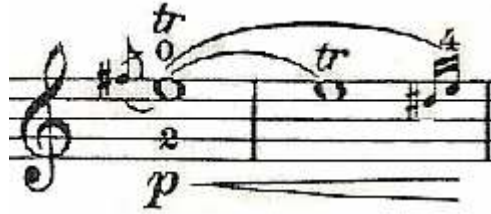
Şekil 42' de gösterilen etüdün 41. ölçüsü, bu kullanımın farklı bir örneğidir.

Şekil. 42. Etüt: 2 – Ölçü: 41 Legato Gösterimi

4.8.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.8.3.1. Trill Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 43. Etüt: 2 – Ölçü: 34, 35 Trill Gösterimi

Şekil 43' deki örnekte ve etütte bu örneğe eş birçok **trill** tekniğinin uygulamasında; sol el ve sol el baş parmağı yumuşak ve rahat olmalıdır. Çünkü, uzun süreli **trill** uygulamalarında, sol elin **trill** kalitesinden ödün vermeyecek şekilde kullanılması gerekir. Bu da elin rahatlığı ile gerçekleşebilir.

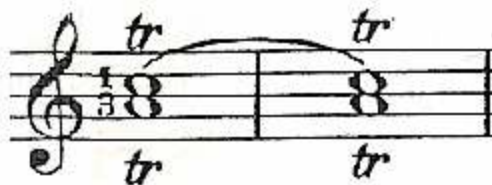
Trill i uygulayan parmak telden çok fazla kalkmamalıdır. Ayrıca, **trill** in başlangıcında sağ el işaret parmağı ile yapılacak olan kısa bir vurgu ve yayı tele ısırtma davranışı, **trill** i daha belirgin ve rahat yapılabilir hale getirecektir. **Trill** her zaman ölçülü olmalıdır. **Trill** i uygularken süreye dikkat etmek gerekir

Aynı zamanda sağ elin nota birimlerinin sürelerine göre kullanılacak yay alanının dengelenmesi, **trill** in kalitesinin devamlı olmasına büyük ölçüde yardımcı olacaktır.

Şekil. 44. Etüt: 2 – Ölçü: 45 Trill Gösterimi

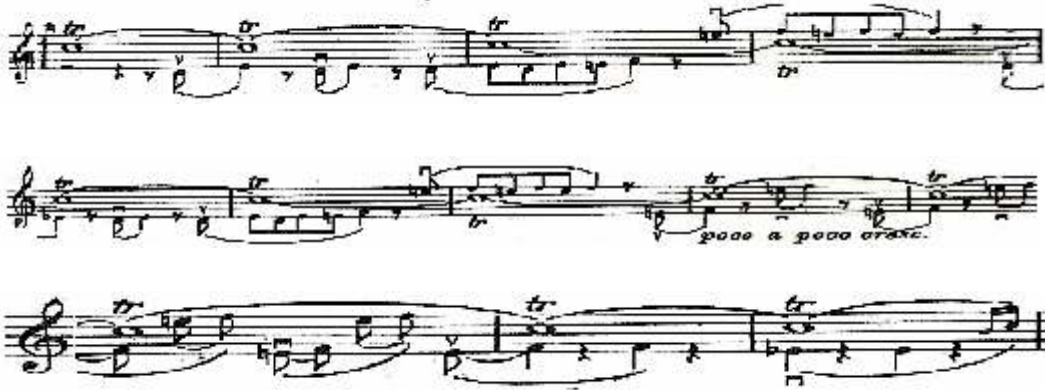
Birlik nota birimlerinde **trill** tekniği sol elin rahatlığı ile sağlanabilir. **Trill** tekniğine, yayı tele ısırtarak başlanırsa **trill** daha rahat devam edebilir.

Şekil. 45. Etüt: 2 – Ölçü: 68, 69 Trill Gösterimi

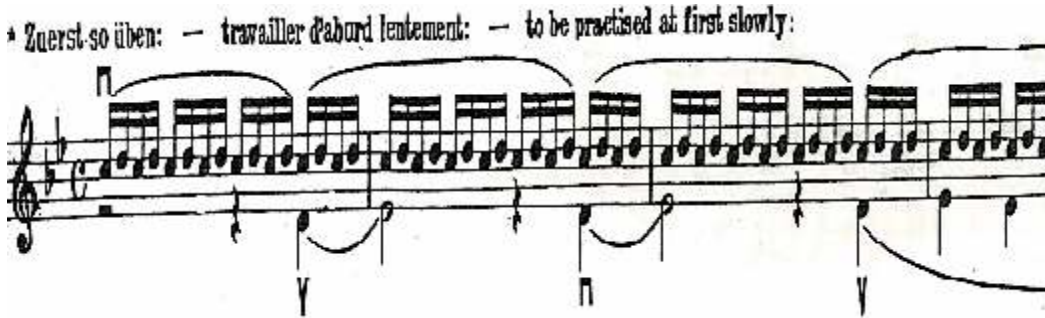
Şekil 45' teki ölçüde olduğu gibi bağlı birlik nota birimlerindeki çift seslerde her ne kadar sol elin davranışı ön planda olsa da sağ el de bir o kadar önem kazanır. Sağ el iki sesi de duyuracak açıda kalabilmelidir. Sol elin çift seslerinin temizliği sağlandıktan sonra, **trill** yapacak parmakların aynı anda tuşeye inip kalkmaları sağlanmalıdır.

Şekil 46' da gösterilen ölçüler için,

Şekil. 46. Etüt: 2 – Ölçü: 86 – 97 Trill Gösterimi

etüdün en alt kısmında, şekil 47' de verilen **trill** çalışmasını uygulamak,

Şekil. 47. Etüt:2 Çift

Seslerdeki Trill' lerin Açık Yazımının Gösterimi

yeterli olacaktır. Etüt içerisindeki yıldız olan bölümde, önce bu çalışma yapılır, daha sonra etütteki bölüm çalışılırsa daha olumlu bir sonuç elde edilebilir. Bu **trill** uygulamasında dikkati iyi korumak, performansa olumlu bir şekilde yansıyacaktır.

4.8.3.2. Çift Ses Çalma

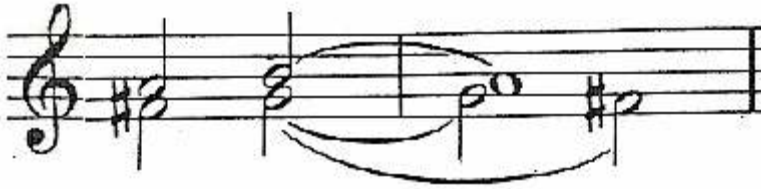
Şekil. 48. Etüt: 2 – Ölçü: 55 – 59 Çift Ses Gösterimi

Çift ses uygulamalarında her iki elin de görevi yadsınamaz. Kaliteli çift ses elde etmek için, iki elin görevini de önemseyerek gerçekleştirmek gerekir.

Sağ kol açısının, iki sesi bir arada duyabilecek şekilde sabitlenmesi, dikkat edilmesi gereken en önemli davranıştır. Çünkü sol el çift sesi temiz ve olması gerektiği gibi çalsa bile, seslerin, sağ kol açısının değişmesi nedeniyle eksik duyulması , çift seslerin kalitesini en baştan düşürecektir.

Sağ elin ve kolun açısını ve rahatlığını oluşturduktan sonra sol eldeki çift seslerde, elin rahatlığını sağlamak ve sesleri doğru frekansta çalmak, bir sonraki dikkat edilecek önemli davranışlardır.

Çift ses uygulamalarında konum değişikliği, tek ses uygulamalarındakinden farksızdır.

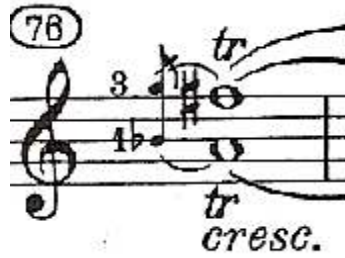
Şekil. 49. Etüt: 2 – Ölçü: 62, 63 Çift Ses Gösterimi

Şekil. 50. Etüt: 2 – Ölçü: 83 Çift Ses Gösterimi

Şekil 49 ve 50' deki ölçülerde uygulanacak olan çift ses uygulamaları yayın açısının iyi ayarlanmasıyla gerçekleştirilebilir. Bu tür uygulamaların çalımında; iki parmak aynı anda kullanılmadığı için dikkat edilmesi gereken, yayın, her iki tele de temas etmesi ve sağ kol açısının iyi ayarlanarak parmaklarla ve boş telde çalınacak olan sesin kesintisiz ve bir arada duyurulmasıdır. Ayrıca tuşe üzerinde kullanılan parmakların çalarken boş tele temas etmemesine dikkat edilmelidir.

4.8.3.3. Çarpma Süslemesini Yapma

Şekil. 51. Etüt: 2 – Ölçü: 76 Çarpma Süslemesi Gösterimi

Acciaccatura (Çarpma) uygulamasına kesin bir yay hareketiyle başlamak gerekir. Bu davranış çarpmanın kaybolmamasını ve net bir şekilde duyulmasını sağlayacaktır. Sol elde çarpma yapacak parmağın tele ve dolayısıyla tuşeye net bir şekilde düşürülmesi, sesin belirgin olmasını destekleyecektir.

4.8.3.4. Üçlü ve Dörtlü Akor Çalma

Şekil. 52. Etüt: 2 – Ölçü: 102, 103 Üçlü Akor Gösterimi Şekil. 53. Etüt:2 Ölçü: 104

Dörtlü Akor Gösterimi

Akor çalımında sol elin rahatlığı büyük önem taşır. Adarda gelen seslerin zamanında duyulabilmesi için sol elin hızlı kullanılması gerekir. Bu da büyük ölçüde elin rahatlığı ile gerçekleşir. Hızlı kullanımı etkileyen bir diğer faktör ise çalınacak olan akorların, çalıcının zihninde netleşmiş olmasıdır. Ardı ardına gelen seslerin zihindeki netliği sol eli hızlı bir şekilde gereken konuma getirecektir. Akor çalımında sağ eldeki baskı iyi ayarlanmalıdır. Yaya fazlaca verilen kuvvet ses kalitesini olumsuz yönde etkileyecektir.

4.8.3.5. Appoggiatur (Basamak) Süslemesini Yapma

Şekil. 54. Etüt: 2 – Ölçü: 25, 26

Appogiatur (Basamak) Süslemesi Gösterimi

Appogiatur süslemesinde sol el parmaklarının hızlığı, yapılacak süslemenin net çalınmasına yardımcı olacaktır.

Süslemenin yapılacağı süre de iyi ayarlanmalıdır. Süslemenin, kendisinden öncesindeki nota biriminin değeri içinde çalınacağı unutulmamalıdır.

4.9. ETÜT NO 3

- **TEMPO:** Allegro
- **ÖLÇÜ :** 4/4

4.10. HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme.
- Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulayabilme.

4.11. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Mezzo forte** müzikal dinamiğini çalma,
- **Crescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Decrescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma.

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Bağlı staccato** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Martelé** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Legato** yay tekniğini kullanarak çalma,

- Vurgulama tekniğini kullanarak çalma.

Sol el davranışlarını uygulayabilme.

- Trill tekniğini kullanarak çalma,
- Appogiatur (basamak) süslemesini yapma,
- Çarpma süslemesini yapma.

4.12. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

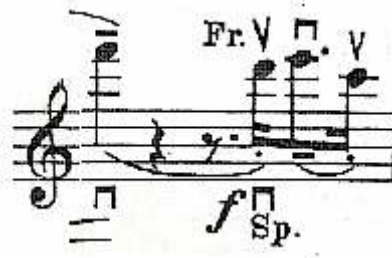
4.12.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar.

4.12.1.1 Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 55. Etüt: 3 – Ölçü: 1 Forte Gösterimi

Forte müzikal dinamiğini yayın üst yarısında yapılacaktır. Saccato uygulaması yapılırken, yayın üst yarısının doğal ağırlığı **forte** uygulaması için yetersiz kalacağından, sağ elin işaret parmağı yaya baskı uygulamalıdır. Uygulanacak **forte**' de aynı zamanda staccato uygulaması yapılacaktır. Bu uygulama, yayı her nota birimi arasında durdurmayı gerektirmektedir. Yayın nota birimleri arasında durdurulması davranışı, düzgün bir şekilde yapılmalıdır. Durdurma davranışıyla, **forte** için yaya baskı uygulama davranışı öyle dengeli yapılmalıdır ki istenmeyen gıcırtilı seslerin duyulması engellenmelidir.

Şekil. 56. Etüt: 3 – Ölçü: 24 Forte Gösteimi

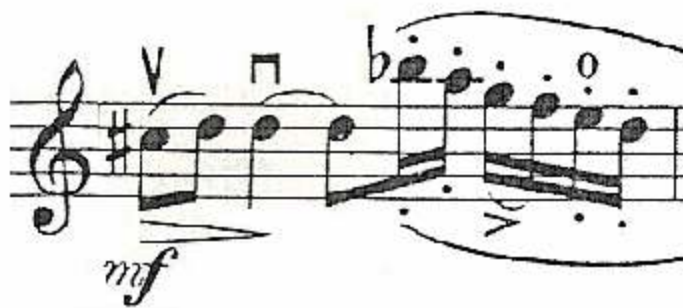
Etüt içinde iki çeşit yay kullanımı verilmiştir. 'a' kullanımı portenin üstünde 'b' kullanımı ise portenin altında gösterilmiştir.

Şekil 56' daki örnek ölçüde 'a' yay uygulamasında, **forte** müzikal dinamiği yayın alt yarısında (Fr.) uygulanırken; yayın ağırlığı iyi dengelenmelidir. Dengelenmemesi durumunda fazla baskıdan kaynaklı gıcırtilı seslerin çıkması ses kalitesini bozacaktır.

Ölçünün başındaki nota biriminin ulaştığı **forte** şiddetini değiştirmeden, sustan sonraki nota birimini çalmak gerekir. Ayrıca bu nota birimine, yayı tele koyarak başlamak gerekir. Bu davranış, başlanacak nota biriminin belirgin olarak çalınmasını ve kaybolmamasını sağlayacaktır.

'b' yay uygulamasında **forte** yayın ucuna denk gelmektedir. Bu durumda sağ el işaret parmağının, yaya baskı uygulamasıyla **forte** oluşturulabilir. Yalnız çalınacak nota birimi, bir önceki dörtlük nota birimine bağlı olarak çalınacağı için, yayı telden ayırmayarak susları beklemek gerekir. Bu davranış da yayı tele ısırtarak girmeği sağlar.

4.12.1.2. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 57. Etüt: 3 – Ölçü: 15 Mezzo Forte Gösterimi

Mezzo forte müzikal dinamiği uygulanırken, yay baskısının orta kuvvette tutulması gerekmektedir. Bu nedenle, yayın üst yarısında baskı arttırılıp, alt yarısında ise azaltılmalıdır.. Böylece yayın her noktasında aynı

kuvvette ses elde edilmiş olunur.

4.12.1.3. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 58. Etüt: 3 – Ölçü: 23 – 24 Crescendo Gösterimi

'a' yay uygulamasında staccato nota birimlerinin fazlalığı nedeniyle bağda her notaya ayrılan alan neredeyse eşit olduğundan, **crescendo** da sesin kuvvetlenmeğe başladığı nota birimlerinin alanlarını genişletmek gibi bir davranış tercih edilemeyeceği için **crescendo** uygulaması, yayı köprüye yaklaştırarak ve sağ el işaret parmağı ile yaya baskı uygulayarak gerçekleştirilebilir.

Ölçüde, son nota biriminin dörtlük olması nedeniyle, staccato nota birimlerinden sonra, yayın kullanılacak alanında bir dörtlük nota birimi süresi kadar alan bırakılmalıdır. Bu durum dikkate alınır, yay sonunda ses kalitesi korunmuş olunur.

'b' uygulaması için de sadece sağ el işaret parmağının yaya gittikçe baskı uygulaması, **crescendo** müzikal dinamiğini oluşturmak için yeterli olacaktır.

'a' uygulamasındaki gibi, yay sonuna dörtlük nota gelmediği için yayın alanı, daha rahat kullanılacaktır.

4.12.1.4. Decrescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 59. Etüt: 3 – Ölçü: 15 Decrescendo Gösterimi

Şekil 59' daki **decrescendo** müzikal dinamiği, yaya sağ el işaret parmağı ile baskı uygulanarak, aynı zamanda yay hızlandırılıp iki sekizliğe daha fazla alan ayrılarak gerçekleştirilebilir. İki sekizlik nota biriminden sonra gelen dörtlük nota biriminde ise doğal olarak yayda kalan küçük alan kullanılıp, ölkede yayın ağırlığı alınarak, **decrescendo** gerçekleştirilebilir.

Şekil. 60. Etüt: 3 – Ölçü: 15 – 16 Decrescendo Gösterimi

Şekil 60' ta, ikinci ölçüde bulunan **decrescendo** uygulamasında, yayın alanını ekonomik kullanmak gerekir. **Decrescendo** uygulaması, şekil 56' daki gibi uygulanmalıdır. Ancak, bağlı olduğu bir önceki staccato birimlerinin sonrasında uygulanacağı için, bu davranışın daha küçük alanda uygulanacağı unutulmayarak, yay alanı ekonomik kullanılmalıdır.

4.12.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

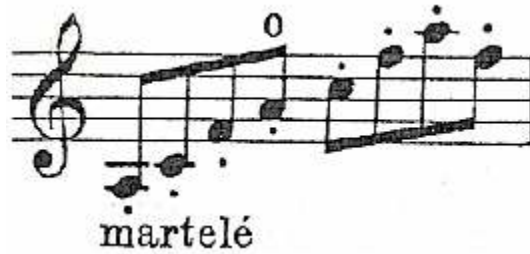
4.12.2.1. Bağlı Staccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 61. Etüt: 3 – Ölçü: 2 Bağlı Staccato Gösterimi

Bağlı staccato yay tekniğinde, yay her nota biriminde tele ısırtılarak ve sonrasında kısa kesikler oluşturularak gerçekleştirilir. Yayı tele ısırtma davranışı, sağ el işaret parmağının yaya ansızın uyguladığı baskıyla gerçekleşir. Bu davranış bağ içinde bulunan her nota birimi için yinelenerek uygulanır. Yayı sürme davranışı da bilekten gerçekleştirilmelidir.

4.12.2.2. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 62. Etüt: 3 – Ölçü:12 Martelé Gösterimi

Martelé yay tekniği; sağ el işaret parmağının yaya aniden uyguladığı baskı ile ve aynı zamanda yayın aniden çekilip, durdurulması ile gerçekleştirilir.

Vibrato, **martelé** tekniğini iyi yönde destekleyeceği için beraber kullanımı tercih edilebilir.

4.12.2.3. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 63. Etüt: 3 – Ölçü: 17 Legato Gösterimi

Legato yay tekniği, bir yayda birkaç sesin çalınması ile gerçekleştirilir. Bu davranışta dikkat edilmesi gereken, her nota biriminin aynı kalitede çalınması ve nota birimlerinin değerlerini, kullanılacak yay alanına dengeli bir şekilde dağıtmakla gerçekleştirilebilir.

4.12.2.4. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 64. Etüt: 3 – Ölçü: 2 Vurgulama Gösterimi

Bağlı staccato birimlerinin arasında **vurgulama** tekniğini kullanma; yaya, tekniği uygularken hız vererek gerçekleştirilebilir.

Toplamda tek yay içerisinde kullanılacak nota birimlerinin süreleri ve **vurgulama'** da yapılacak yay hızını arttırma davranışı, kullanılacak olan yay alanını dengelemeyi gerektirir. Eğer bu davranış olması gerektiği gibi uygulanırsa, yayda nota birimlerinin bir bölümünün küçük bir alanda sıkışması durumuyla karşılaşılmaz. Bu uygulamada, yayın tamamının kullanılmayıp, yarısının kullanılması da dikkate alınmalıdır. Vurgulama tekniğinin kullanılacağı nota birimlerinde vibrato desteği, vurguyu destekleyecektir.

Şekil. 65. Etüt: 3 – Ölçü: 6 Vurgulama Gösterimi

Vurgulama tekniği, staccato sekizlik nota biriminde uygulanırken, yaya ani hız vererek gerçekleştirilebilir. Bu davranış yapılırken sol elde vibrato ile tekniği desteklemek, **vurgulamayı** daha iyi hissettirecektir.

4.12.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.12.3.1. Trill Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 66. Etüt: 3 – Ölçü: 22 Trill

Gösterimi

Trill tekniğinin uygulamasında; sol el ve sol el baş parmağı yumuşak ve rahat olmalıdır. **Trill'** i uygulayan parmak telden çok fazla kalkmamalıdır. Ayrıca, **trill'** in başlangıcında sağ el işaret parmağı ile yapılacak olan kısa bir vurgu ve yayı tele ısırtma davranışı **trill'** i daha belirgin ve rahat yapılabilir hale getirecektir. **Trill** her zaman ölçülü olmalıdır. **Trill'** i uygularken süreye dikkat etmek gerekir.

Aynı zamanda sağ elin nota birimlerinin sürelerine göre kullanılacak yay alanının dengeli kullanılması **trill**' in kalitesinin devamına büyük ölçüde yardımcı olacaktır.

4.12.3.2. Appogiatur (Basamak) Süslemesini Yapma

Şekil. 67. Etüt: 3 – Ölçü: 8 Appogiatur (Basamak) Süslemesi Gösterimi

Appogiatur süslemesinin uygulamasında sol el parmaklarının hızlılığı, yapılacak süslemenin net çalınmasına yardımcı olacaktır.

Süslemenin yapılacağı süre de iyi ayarlanmalıdır. Süslemenin, kendisinden öncesindeki nota biriminin değeri içinde çalınacağı unutulmamalıdır.

4.12.3.3. Çarpma Süslemesini Yapma

Şekil. 68. Etüt: 3 – Ölçü: 13 Çarpma Süslemesi Gösterimi

Çarpma davranışı sol elde olduğu gibi, sağ elde yayla da gerçekleştirilebilir. Şekil 68' deki ölçüde, çarpma davranışı yay ile gerçekleştirilecektir. Yay ile gerçekleştirilecek olan çarpma davranışında, yay hareketi çabuk ve dinamik olmalıdır.

4.13. ETÜT NO 4

- **TEMPO:** Moderato

- **ÖLÇÜ : 4/4**

4.14. HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme
- Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulayabilme.

4.15. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Piano** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Mezzo piano** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Mezzo forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Diminuendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo ve decrescendo** müzikal dinamiğini ardı ardına kullanarak çalma.

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Legato** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Staccato** yay tekniğini kullanarak çalma.

Sol el davranışlarını uygulayabilme.

- **Çarpma** süslemesini yapma,
- **Çift ses** çalma,
- **Üçlü** akorları çalma.

4.16. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

4.16.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar.

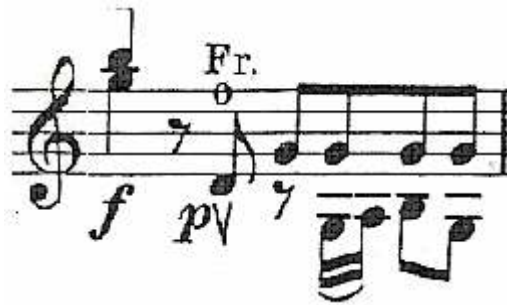
4.16.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Uygulayarak Çalma

Şekil. 69. Etüt: 4 – Ölçü: 1, 2, 3 Forte Gösterimi

Yayın alt yarısında (u.H) **forte** uygulaması için yayın ağırlığını, sağ el işaret parmağının uygulayacağı baskıyla desteklemek gerekir.

4.16.1.2. Piano Müzikal Dinamiğini Uygulayarak Çalma

Şekil. 70. Etüt: 4 – Ölçü: 19 Piano Gösterimi

Şekil. 71. Etüt: 4 – Ölçü: 57 Piano Gösterimi

Şekil 71' deki ölçüde yayın alt yarısında (u.H) ve şekil 70' teki ölçüde yayın ökçesinde (Fr.) uygulanacak olan **piano** müzikal dinamiği, yay ağırlığının taşınmasıyla gerçekleştirilebilir. Bu davranışı yaparken yayı tuşeye yaklaştırmak **piano** uygulamasını kolaylaştırabilir.

Şekil. 72. Etüt: 4 – Ölçü : 29 – 32 Piano Gösterimi

Şekil 72' deki ölçüde gerçekleştirilecek olan **piano** uygulaması, yayın ağırlığının alınmasıyla ve yayın tele, mevcut hızı kesilmeden sürtülmesiyle gerçekleştirilebilir.

4.16.1.3. Mezzo Piano Müzikal Dinamiğini Uygulayarak Çalma

Şekil. 73. Etüt: 4 – Ölçü: 21 Mezzo Piano Gösterimi

Orta hafiflikte bir sesi yayın tamamında oluşturmak için, sağ el işaret parmağının bakısı, tüm yayda istenilen şiddeti eşit duyuracak şekilde dengelenmelidir.

4.16.1.4. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Uygulayarak Çalma

Şekil. 74. Etüt: 4 – Ölçü: 9 Mezzo Forte Gösterimi

Orta şiddetteki bir sesi, yayın tamamında oluşturmak için sağ el işaret parmağının baskısı, tam yayda istenilen şiddeti eşit duyuracak şekilde dengelenmelidir.

Şekil. 75. Etüt: 4 – Ölçü: 23 Mezzo Forte Gösterimi

Şekil 75' teki ölçüde, **mezzo forte** müzikal dinamiği yayın ökçesinde (Fr.) uygulanacağı için, istenilen şiddeti oluşturacak kadar yaya sağ el işaret parmağı ile baskı uygulanmalıdır. Uygulanan baskı, forte uygulamasındaki kadar çok olmamalıdır.

4.16.1.5. Crescendo Müzikal Dinamiğini Uygulayarak Çalma

Şekil. 76. Etüt: 4 – Ölçü: 50 Crescendo Gösterimi

Şekil 76' daki ölçüde **crescendo** (cresc.) uygulaması yayın kullanım alanının giderek büyütülmesiyle gerçekleştirilebilir.

Şekil. 77. Etüt: 4 – Ölçü: 17, 18 Crescendo Gösterimi

Şekil. 78. Etüt: 4 – Ölçü: 33 – 35 Crescendo Gösterimi

Şekil 77 ve 78' deki ölçülerde uygulanacak olan **crescendo** (cresc.) müzikal dinamiği, sağ elin ve sağ el işaret parmağının uygulayacağı baskıyı giderek arttırmasıyla gerçekleştirilebilir. Bu davranışı sürdürürken yay, yavaş yavaş köprüye de yaklaştırılabilir. Bu da, forte' ye yavaş yavaş ulaşmayı destekleyecektir.

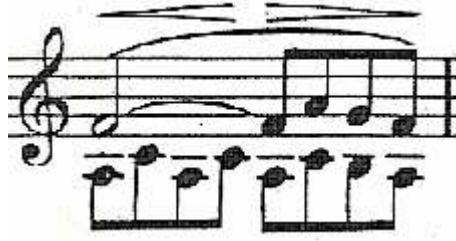
4.16.1.6. Dimiuendo Müzikal Dinamiğini Uygulayarak Çalma

Şekil. 79. Etüt: 4 – Ölçü: 27 Diminuendo Gösterimi

Şekil 79' daki ölçüde yapılacak olan **diminuendo** müzikal dinamiği, yayın ucunda uygulanacaktır. Bu davranış, yayın yapısından dolayı kolaylaşacaktır. Yayın doğal ağırlığını kullanmak zaten **diminuendo** uygulamasını kendiliğinden oluşturacaktır.

4.16.1.7. Crescendo ve Decrescendo Müzikal Dinamiğini Ardı Ardına Kullanarak Çalışma

Şekil. 80. Etüt: 4 – Ölçü: 30 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi

Crescendo ve **decrescendo**'nun uygulaması için yaya verilen baskı ölçünün ortalarına doğru arttırılarak, daha sonra tekrar azaltılarak gerçekleştirilebilir.

4.16.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

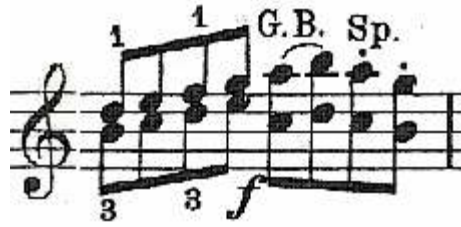
4.16.2.1. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 81. Etüt: 4 – Ölçü: 22 Legato Gösterimi

Şekil 81' deki ölçüde uygulanacak olan **legato** tekniğinde, tek bir yayda ve yayın tamamında çalınacak çeşitli sürelerdeki nota birimleri, yaya iyi bir şekilde dağıtılmalıdır. Yay, ne fazla alan kalacak kadar yavaş, ne de nota birimlerinin sığmayacağı kadar hızlı kullanılmalıdır. Yayı çekme hızı gerektiği şekilde dengelenmelidir.

4.16.2.2. Staccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 82. Etüt: 4 – Ölçü: 51 Staccato Gösterimi

Yayın ucunda (Sp.) uygulanacak olan **staccato** tekniğinde, hem yay aniden ve iyi durdurulmalı, hem de verilecek olan baskıyla nota birimleri belirginleştirilmelidir.

Şekil. 83. Etüt: 4 – Ölçü: 52 Staccato Gösterimi

Yayın ökçesinde (Fr.) uygulanacak olan **staccato** tekniğinde yayı iyi durdurmak yeterli olacaktır. Yayın ökçesi kullanıldığından, yayın doğal ağırlığı, seslerin belirgin bir şekilde çıkmasında yeterli olacaktır.

4.16.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.16.3.1. Çarpma Süslemesini Yapma

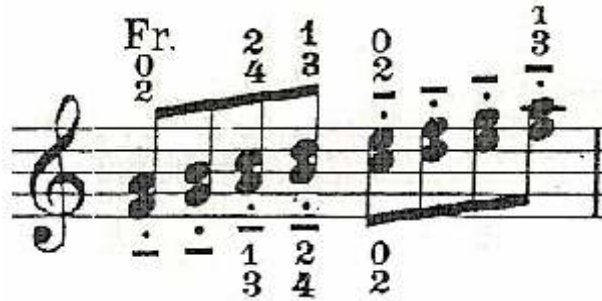

Şekil. 84. Etüt: 4 – Ölçü: 39 Çarpma Süslemesi Gösterimi

Acciaccatura (Çarpma) uygulamasına kesin bir yay hareketiyle başlamak gerekir. Bu davranış çarpmanın

kaybolmamasını ve net bir şekilde duyulmasını sağlayacaktır. Sol elde çarpma yapacak parmağın, tele ve dolayısıyla tuşeye net bir şekilde düşürülmesi, sesin belirgin olmasını destekleyecektir.

4.16.3.2. Çift Ses Çalma

Şekil. 85. Etüt: 4 – Ölçü: 4 Çift Ses Gösterimi

Şekil 85' teki ölçüde uygulanacak olan çift seslerde, parmakların aralıklar arasındaki mesafeyi iyi bilmesi gerekir. Bu da kulağın, çalınacak aralığın duyumunu önceden duymasını, yani hissetmesini gerektirir. Bu çalışmada hem kulağın işlevini, hem sol el parmaklarının işlevini, hem de sağ kolun açsının belirlenmesini bilinçli ve düşünerek gerçekleştirmek gerekir. Gözlerin de hemen sonra çalınacak olan aralığı görmesi, algıyı kolaylaştıracaktır.

Ölçüde, alternatif parmak numaraları verilmiştir. Ölçünün üstünde verilen parmak numaralarında konum geçişi yapmak gerekir. Bu durum için farklı bir yol izlenmesi gerekmez. Çünkü çift seslerdeki konum geçişleri, tek seslerdeki konum geçişleriyle farklılık göstermez.

Şekil. 86. Etüt: 4 – Ölçü: 23 Çift Ses Gösterimi

Çift ses uygulamalarında kaliteli ses elde etmek için, iki elin görevini de önemseyerek gerçekleştirmek

gerekir.

Sağ kol açısının, iki sesi bir arada duyabilecek şekilde sabitlenmesi, dikkat edilmesi geren en önemli davranıştır. Çünkü sol el çift sesi temiz ve olması gerektiği gibi çalsa bile, seslerin, sağ kol açısının değişmesi nedeniyle eksik duyulması , çift seslerin kalitesini en baştan düşürecektir.

Sağ elin ve kolun açısını ve rahatlığını oluşturduktan sonra sol eldeki çift sesleri, elin rahatlığını sağlamak ve doğru frekansta çalmak, bir sonraki dikkat edilecek önemli davranışlardır.

Şekil. 87. Etüt: 4 – Ölçü: 29 Çift Ses Gösterimi

Şekil 87' deki ölçüde gerçekleştirilecek olan çift ses uygulamasında, elin rahatlığı ve yayı dengeli kullanma büyük önem taşır. Etüdün en alt kısmında bu kullanıma ait bir uyarı bulunmaktadır. (***First finger on two strings**). Bu uyarıyı göz ardı etmemek gerekir.

Uyarı; basamak süslemesinin uygulanmasında kullanılacak olan birinci parmağın iki tele birden konularak çalmaya başlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu davranış yapılmazsa, çalınması gereken nota birimleri zamanında duyulmayabilir ve ses kalitesinde bozukluklar oluşabilir.

Şekil. 88. Etüt: 4 – Ölçü: 52 Çift Ses Gösterimi

Bağ içerisindeki ardı ardına gelen çift seslerin temiz çalınabilmesi ve seslerin akıcılığı bozulmadan aynı anda gelmesi için, sesleri çalacak olan parmakların emin bir şekilde davranması gerekir. Bu da dikkatle ve düşünerek çalma ile gerçekleşebilir.

Çift seslerdeki geçişlerde yayı durdurmak, çalıcıya rahatlık sağlar. Yalnız legato tekniği, yay durdurulmadan, sesler arasında boşluk bırakılmadan gerçekleştirilir. Bu nedenle sesler arasındaki bağlantıları daha süratli yapmak gerekir. Hızlı davranılmazsa seslerde bozulma veya gecikme oluşabilir.

4.16.3.3. Üçlü Akorları Çalma

Şekil. 89. Etüt: 4 – Ölçü: 39, 40 Üçlü Akor Gösterimi

Akor çalımında sol elin rahatlığı büyük önem taşır. Adarda gelen seslerin zamanında duyulabilmesi için sol elin hızlı kullanılması gerekir. Bu da büyük ölçüde elin rahatlığı ile gerçekleşir. Hızlı kullanımı etkileyen bir diğer faktör ise çalınacak olan akorların, çalıcının zihninde netleşmiş olmasıdır. Ardı ardına gelen seslerin zihindeki netliği sol eli hızlı bir şekilde gereken konuma getirecektir. Akor çalımında, sağ eldeki baskı iyi ayarlanmalıdır. Yaya fazlaca verilen kuvvet, ses kalitesini olumsuz yönde etkileyecektir.

4.17. ETÜT NO 5

- **TEMPO:** Allegro
- **ÖLÇÜ :** 6/8

4.18. HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme.
- Sağ el yay tekniğini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulayabilme.

4.19. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Piano** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,

- **Decrescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Mezzo forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Diminuendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Pianissimo (pp)** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo** ve **decrescendo** müzikal dinamiğini ardı ardına çalma,

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Martelé** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Legato** yay tekniğini kullanarak çalma
- **Vurgulama** tekniğini kullanarak çalma.

Sol el davranışlarını uygulayabilme.

- **Oktav** çalma,
- **Trill** tekniğini kullanarak çalma,
- Bağ içerisinde belirtilen nota birimlerinde **vibrato** yapma.

4.20. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

4.20.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar.

4.20.1.1. Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 90. Etüt: 5 – Ölçü: 1 – 4 Piano Gösterimi

Şekil 90' daki ölçüde uygulanacak olan **piano** müzikal dinamiği yayın ucunda çalınacağı için, doğal olarak yayda küçük alan kullanılmış olacaktır. Bu da **piano** uygulamasını destekleyecek bir durumdur.

Yayın ucunu kullanarak **piano** müzikal dinamiğini oluştururken yayın doğal ağırlığını kullanmak yeterli olacaktır. **Leggiero** terimi de **piano'** nun nasıl yapılması gerektiği hakkındaki düşünciyi

kolaylaştıracaktır.

Yayın doğal ağırlığını kullanmak, nota birimlerinin suslardan sonraki başlangıçlarının belirgin olması, yani nota birimlerinin kaybolmaması için ve nota birimlerinin başında uygulanacak olan yayı tele ısırtma davranışı için yetersiz kalacaktır. Bu nedenle etüdün girişinde ve suslardan sonra gelen nota birimlerinde, yayı tele ısırtma davranışını oluşturacak kadar baskı uygulamak ve yayı, sus esnasında telden ayırmamak gerekir.

Etüdün girişinde bulunan “**Repead *pp*, point, up bow**” açıklaması; ikinci tekrarlarında ***pp*** yapılacağı ve yayın ucunda uygulanacağını belirtiyor. Bu açıklamayı önemseyerek uygulamayı gerçekleştirmek gerekir.

Şekil. 91. Etüt: 5 – Ölçü: 17, 18 Piano Gösterimi

Yayın tamamında **piano** müzikal dinamiğini uygulamak için yayın her noktasında **piano** için gerekli olan ses şiddetini korumak gerekir. Yayın alt kısmının ağırlığını, oluşturulacak olan ses şiddeti seviyesinin gerektirdiği kadar taşıyarak, üst yarısında ise ses şiddetinin seviyesinin gerektirdiği kadar yayı baskı uygulayarak **piano** müzikal dinamiği gerçekleştirilebilir, ya da oluşturulacak olan ses şiddetini karşılıyorsa, yayın doğal ağırlığı kullanılabilir.

Dikkat edilmesi gereken ikinci bir unsur ise ; yayın hızını sabit tutmaktır. Çünkü yayın hızı arttırılırsa, ses gürlüğü artacaktır ve yayın her noktasında **piano** müzikal dinamiği uygulanmamış olacaktır. Yayın hızı azaltılırsa, yayın tamamı değil, bir bölümü kullanılmış olacaktır ve çalınacak olan nota birimleri bu alana sıkıştırılmak zorunda kalacaktır. Bu da sesin kalitesinin düşmesine neden olabilir.

4.20.1.2. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 92. Etüt: 5 – Ölçü: 4 Crescendo Gösterimi

Şekil 92' deki ölçüde uygulanacak olan **crescendo** müzikal dinamiği, yayı sağ el işaret parmağı ile uygulanan baskı arttırılarak gerçekleştirilir ve yayın alanı, önceki nota birimleri için kullanılan alana göre

büyütülerek gerçekleştirilebilir.

Şekil. 93. Etüt: 5 – Ölçü: 19, 20 Crescendo Gösterimi

Şekil 93' teki uygulamada önceki ölçülere göre yayın toplam alanına düşecek nota birimleri az olduğu için, yayın kullanım alanı, **crescendo**' nun başladığı noktadan itibaren her bağda giderek arttırılır ve yaya baskı uygulanırsa **crescendo** müzikal dinamiği uygulanmış olur.

4.20.1.3. Decrescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 94. Etüt: 5 – Ölçü: 26, 27 Decrescendo Gösterimi

Şekil 94' teki ölçüde uygulanacak olan **decrescendo** müzikal dinamiği, nota biriminin başlangıcında yaya uygulanan baskının giderek azaltılması ile gerçekleştirilebilir.

4.20.1.4. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 95. Etüt: 5 – Ölçü: 39 Mezzo Forte Gösterimi

Mezzo forte müzikal dinamiği, yaya verilen gerekli baskının, **mezzo forte** uygulaması boyunca sabitlenmesi ile gerçekleşebilir.

4.20.1.5. Diminuendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 96. Etüt: 5 – Ölçü: 10 Diminuendo Gösterimi

Şekil 96' daki ölçüde uygulanacak olan **diminuendo** müzikal dinamiği, yayın uç bölgesi (Sp.) sınırlarında nota birimlerine ayrılan alanın, giderek azaltılmasıyla ve yayın tamamen kendi ağırlığının kullanılmasıyla gerçekleşebilir.

4.20.1.6. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 97. Etüt: 5 – Ölçü: 22 – 24 Forte Gösterimi

Şekil 97' deki ölçüde uygulanacak olan **forte** müzikal dinamiğinin başladığı nota birimi, bütün yayda (G.B.) çalınacağı için, yayın tamamını kullanmak doğal olarak yayın hızını arttıracaktır ve **forte'** yi gerçekleştirmek kolaylaşacaktır.

Forte' nin devam ettiği bir sonraki ölçülerde de etüdün istediği gibi yayın ökçesinde devam etmek, **forte** uygulamasında rahatlık sağlayacaktır.

Her bağın başına, nota birimlerinin belirginleşmesi yani kaybolmaması için, yayı tele ısırtma davranışının uygulanması gerekecektir. Yalnız bu davranış yayın ökçesinde gerçekleşeceği için, yayın ağırlığından dolayı istenmeyen gıcırtilı sesler çıkabilir. Bu nedenle yaya en az, **forte** şiddetini düşürmeyecek kadar baskı uygulamak gerekir.

Şekil. 98. Etüt: 5 – Ölçü: 13, 14 Forte Gösterimi

Etüdün başından itibaren yayın ucunda devam eden (Sp.) uygulamasında **Forte** müzikal dinamiği, sağ el işaret parmağının yaya uygulayacağı baskı ile ve yayın ucunda (Sp.) kullanılabilecek alanın tamamı kullanılarak gerçekleştirilebilir.

4.20.1.7. Pianissimo (pp) Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 99. Etüt: 5 – Ölçü: 18, 19 Pianissimo Gösterimi

Pianissimo (pp) müzikal dinamiği, yayın ağırlığı kullanılmadan, yayı tele sürterek gerçekleştirilebilir.

4.20.1.8. Crescendo ve Decrescendo Müzikal Dinamiğini Ardı Ardına Kullanarak Çalma

Şekil. 100. Etüt: 5 – Ölçü: 5 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi

Şekil 100' deki ölçüde uygulanacak olan **crescendo**' nun en güçlü noktasında baskı arttırılıp ve yayın ucunda kullanılabilecek en geniş alan kullanılarak, hemen ardından **decrescendo**' nun sonuna denk gelen iki bağlı nota biriminin ilk biriminde yayın hızı arttırılarak geniş alan, ikinci biriminde ise önceki nota birimine göre küçük alan kullanılarak, bu iki müzikal dinamik gerçekleştirilebilir.

Bu davranışı vibrato ile desteklemek müzikaliteyi arttıracaktır.

Şekil. 101. Etüt: 5 – Ölçü: 42, 43 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi

Şekil 101' deki ölçülerde, ardı ardına gelen **crescendo** ve **decrescendo**' nun uygulamasında, **crescendo**' nun en gür noktasına yayın hızı arttırılarak ulaşılabilir. Ulaşılan forte, bir sonraki ölçüde bulunan nota birimine, gürlüğü değişmeden aktarılıp, yavaş uygulanan baskının giderek azalmasıyla da **decrescendo** tamamlanarak, **crescendo** ve **decrescendo** müzikal dinamikleri ardı ardına gerçekleştirilebilir.

4.20.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar**4.20.2.1. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma****Şekil. 102.** Etüt: 5 – Ölçü: 12 Martelé Gösterimi

Martelé tekniğinin kullanıldığı nota biriminin başına aksan verilebilecek şekilde yavaş baskı uygulamalı ve sonrasındaki nota birimine başlamadan hemen önce yay durdurulmalıdır. Bu davranışla **martelé** tekniği gerçekleştirilmiş olur.

Vibrato ile desteklenirse, **martelé** tekniği daha hissedilir olur. Bu nedenle vibrato kullanımı önerilebilir.

4.20.2.2. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 103. Etüt: 5 – Ölçü: 15, 160 Legato Gösterimi

Legato tekniğinde sesler ardı ardına kesintisiz olarak çalınmalıdır ve bağ içerisinde ses kalitesinin, herhangi bir işaret olmadıkça, her nota biriminde aynı kalmasına dikkat etmek gerekir.

4.20.2.3. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 104. Etüt: 5 – Ölçü: 32, 33 Vurgulama Gösterimi

Vurgulama tekniği için yaya bağ içerisinde hız vermek yeterli olacaktır. Yalnız, bağ içerisinde çalınacak olan nota birimlerinin süreleriyle, **vurgulama** tekniği için yaya verilen hız dengelenmelidir. Eğer dengelenmezse, yaya verilen hızla, yayın alanı daralacak ve çalınması gereken nota birimleri kalan alana sıkıştırılacaktır ve ses kalitesi bozulacaktır. Vurgulu notalarda vibrato gereklidir.

4.20.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.20.3.1. Oktav Çalma

Şekil. 105. Etüt: 5 – Ölçü: 1, 3 Oktav Gösterimi

Oktav çalışması 1. ve 4. parmağın uyumunu gerektirir. 1. ve 4. parmakların arasındaki mesafeyi net olarak bilmek gerekir. 1. ve 4. parmağın mesafesi, her konumda değişiklik gösterir. Konumlar ilerledikçe iki parmak arasındaki mesafe daralır. Bu nedenle oktav çalışmaları bilinçli bir şekilde uygulanmalıdır. 1. ve 4. parmağın mesafesi, ilk çalışmalarda netleşmeyebilir, çalışmaların sıklığına bağlı olarak zamanla oturmuş bir davranış haline gelerek, konumlar arası geçişte parmak mesafesi, doğru olarak belirlenebilecektir.

Oktav çalışmalarında, sesleri dinleyerek çalmanın, parmakların mesafe ayarını büyük ölçüde doğru yapmaya yardımcı olacağı unutulmamalıdır.

4.20.3.2. Trill tekniğini kullanarak çalma**Şekil. 106.** Etüt: 5 – Ölçü: 26 Trill Gösterimi

Trill uygulamasında elin yumuşaklığı çok önemlidir. Parmak, telden çok kaldırılmadan **trill** yapılmalıdır.

Trill in yapılacağı nota birimine, yayı tele ısıtarak girmek, **trill** e rahat devam edilebilmesini sağlayacaktır.

Trill in uygulanacağı nota biriminin süresi, göz önünde bulundurularak, **trill** i ölçülü bir şekilde yapmak gerekir.

4.20.3.3. Bağ içerisinde belirtilen nota birimlerinde vibrato yapma.**Şekil. 107.** Etüt: 5 – Ölçü: 30 Vibrato Gösterimi

Üç nota biriminde bir belirtilen işaret; altında veya üstünde bulunan nota biriminin, **vibrato** ile çalınması gerektiğini belirtir. **Vibrato** ; tuşe üzerinde, parmak ile kapatılan perdede, elin veya el ile kolun ileri, geri hareketiyle gerçekleştirilir.

4.21. ETÜT NO 7

- **TEMPO:** Birinci bölüm Poco Adagio
İkinci bölüm Allegretto
- **ÖLÇÜ :** 2/4

4.22. HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme.
- Sağ el yay tekniğini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulayabilme.

4.23. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Piano** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo (cresc.)** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Decrescendo (decre.)** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo** ve **decrescendo** müzikal dinamiğini ardı ardına kullanarak çalma,
- **Forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Mezzo forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Diminuendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Staccato** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Legato** yay tekniğini kullanarak çalma,
- Bağ içerisinde bağ kullanma,
- **Vurgulama** tekniğini kullanarak çalma

Sol el davranışlarını uygulayabilme.

- **Appogiatur (basamak)** süslemesini yapma,

4.24. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

4.24.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.24.1.1. Piano müzikal dinamiğini kullanarak çalma,

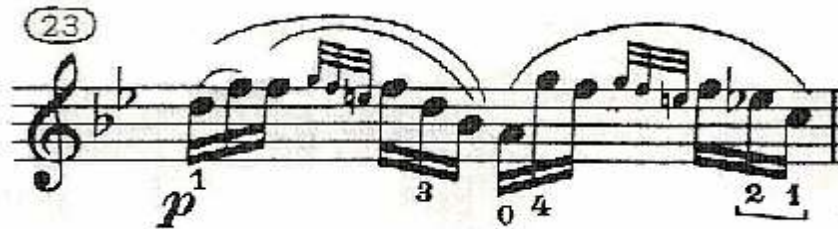

Şekil. 108. Etüt: 7 – Ölçü: 1 Piano Gösterimi

Şekil 108' deki ölçüde bulunan **piano** müzikal dinamiğine iterek başlanacağı için, yayın ağırlığının hafif olduğu alanı kullanmak **piano** müzikal dinamiğini oluşturmak için yeterlidir. Yaya baskı uygulamadan yayın doğal ağırlığını kullanmak ve yayda küçük alan kullanmak yeterli olacaktır.

Yayın tel üstüne konularak çalınmaya başlanması, ilk notanın belirgin çıkmasına yardımcı olacaktır. Bu önemli davranış unutulmamalıdır.

Ölçünün altında bulunan *dolce* terimi **piano'** nun karakteri hakkında bilgi vererek, çalıcıya fikir bazında yardımcı olacaktır.

Şekil. 109. Etüt: 7 – Ölçü: 23 Piano Gösterimi

Yaya, etüt içinde kullanılan **piano** şiddetine uygun baskı verilerek veya telin üstündeki fazla ağırlık alınarak **piano** uygulaması gerçekleştirilebilir.

4.24.1.2. Crescendo (cresc.) Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 110. Etüt: 7 – Ölçü: 5 Crescendo Gösterimi

Şekil 110' daki ölçüde uygulanacak olan **crescendo** müzikal dinamiği, **crescendo** işaretinin başladığı nota birimlerinde yayın hızı ve yaya uygulanan baskı arttırılarak gerçekleştirilebilir.

Şekil. 111. Etüt: 7 – Ölçü: 12 Crescendo Gösterimi

Şekil 111' deki ölçüde uygulanacak olan **crescendo** (cresc.) müzikal dinamiği, yayın alanı yavaş yavaş büyütülerek, baskısı arttırılarak ve yay gittikçe köprüye yaklaştırılarak gerçekleştirilebilir. Bu üç davranış birbirini destekleyerek, kaliteli bir **crescendo** oluşturmaya yardımcı olacaktır.

Tiz konumlarda sol el kaygısıyla sağ elin davranışlarının bozulmamasına dikkat etmek gerekir.

Şekil. 112. Etüt 7 – Ölçü: 29 Crescendo Gösterimi

Crescendo uygulaması için, **crescendo'** nun başladığı nota birimlerinden başlayarak yayın ökçesi sınırlarında, yayın alanı giderek genişletilebilir. Gerekli görülürse yaya baskı verilerek de ses büyütülebilir. Yay ökçede kullanıldığı için, fazla baskıdan istenmeyen gıcırtilı seslerin çıkmamasına dikkat etmek gerekir.

Şekil. 115. Etüt 7 – Ölçü: 13 Decrescendo Gösterimi

Şekil. 116. Etüt 7 – Ölçü: 28 Decrescendo Gösterimi

Şekil. 117. Etüt 7 – Ölçü: 41 Decrescendo Gösterimi

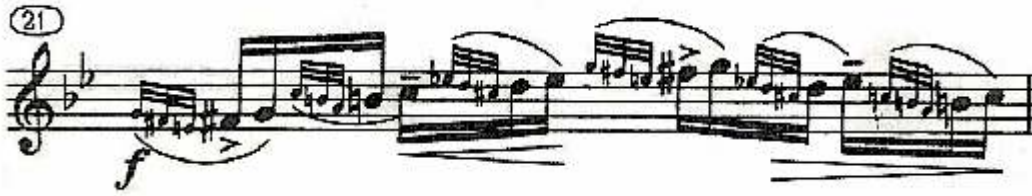
Derescendo uygulamaları, yayın ağırlığının alınmasıyla, yaya verilen baskının yavaş yavaş azaltılmasıyla, yay alanını giderek küçültülmesiyle veya yayın gittikçe tuşeye yaklaştırılmasıyla gerçekleştirilebilir. Ölçülere göre en uygun davranışı seçmek gerekir.

4.24.1.4. Crescendo ve Decrescendo Müzikal Dinamiğini Ardı Ardına Kullanarak Çalma

Şekil. 118. Etüt 7 – Ölçü: 1, 2 Crescendo ve Decrescendo' nun Ardı Ardına Gösterimi

Crescendo' nun başladığı nota birimlerinde yayın hızı artırılıp, yayın kullanım alanı genişletilerek sesin şiddeti artırılabilir. Şekil 118' deki ölçülerde **crescendo** başlangıcının öncesinde bulunan bağlı nota birimlerinin de dikkate alınarak, yayın alanı dengeli kullanılmalıdır. Sonrasında ses şiddetinin en yüksek olduğu nota birimlerine yayla baskı uygulanıp ve yayın hızını arttırıp, **decrescendo'** nun başladığı noktada ise baskı giderek azaltılıp ve en son nota birimine küçük alan bırakılarak gerçekleştirilebilir.

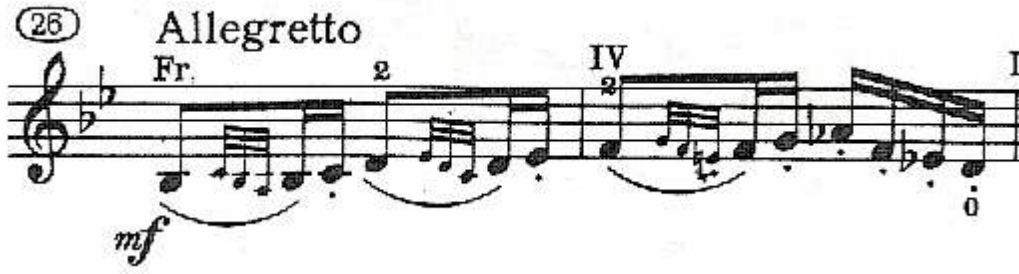
4.24.1.5. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma**Şekil. 119.** Etüt 7 – Ölçü: 21 Forte Gösterimi

Forte uygulamasında yayla, etüt içinde uygulanan **forte** şiddetine uygun, baskı uygulamak gerekir.

Şekil. 120. Etüt 7 – Ölçü: 30, 31 Forte Gösterimi

Şekil 120' deki ölçüde gerçekleştirilecek davranış için; ölçünün altındaki açıklamaya uymak yeterli olacaktır. Açıklama; yayda büyük alan kullanılmasının istendiğini belirtir. Büyük alan kullanımı da sesin şiddetini doğal olarak büyütecektir.

4.24.1.6. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 121. Etüt 7 – Ölçü: 26, 27 Mezzo Forte Gösterimi

Mezzo forte müzikal dinamiği, yaya verilen gerekli baskının, **mezzo forte** uygulaması boyunca sabitlenmesi ile gerçekleştirilir.

4.24.1.7. Diminuendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 122. Etüt 7 – Ölçü: 22 Diminuendo Gösterimi

Diminuendo (dim.) uygulamasında ses şiddeti giderek düşürülmelidir. Bu uygulama için yaya verilen mevcut baskı giderek azaltılmalıdır.

4.24.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.24.2.1. Staccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

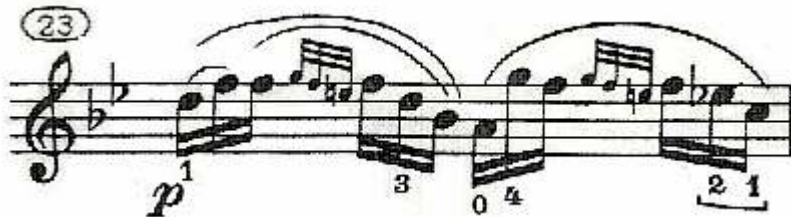

Şekil. 123. Etüt 7 – Ölçü: 29 Staccato Gösterimi

Şekil 123' deki ölçüde bulunan **staccato** yay tekniğinde yay, her nota biriminde durdurularak kullanılmalıdır.

4.24.2.2. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma**Şekil. 124.** Etüt 7 – Ölçü: 19, 20 Legato Gösterimi

Yayın tamamına dağılan çeşitli sürelerdeki nota birimleri, yaya iyi bir şekilde dağıtılmalıdır. Yay ne fazla alan kalacak kadar yavaş, ne de nota birimlerinin sığmayacağı kadar hızlı kullanılmalıdır. Yayı çekme hızı gerektiği şekilde dengelenmelidir.

4.24.2.3. Bağ İçerisinde Bağ Kullanma**Şekil. 125.** Etüt 7 – Ölçü: 23 Bağ İçerisinde Bağ Gösterimi

'Bağ içerisinde bağ' kullanımında; bir bağın bitirilip, diğer bir bağa başlanıldığını hissettirmek için, şekil 125' teki örnek ölçüde bulunan, tek bağ kapsamındaki iki bağ arasında yayı durdurmak ve telden kaldırmadan aynı yönde çekmek/itmek gerekir. Bu davranışın uygulanmasıyla ikinci bağın başı, yayın çıkartacağı kırtırtı sesi ile kendiliğinden belirginleşecektir.

4.24.2.4. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 126. Etüt 7 – Ölçü: 30 – 32 Vurgulama Gösterimi

Vurgulama tekniği için; işaretin belirtildiği nota birimlerine yayla hız verilip, aynı anda sağ el işaret parmağı ile hızlı bir şekilde yayla baskı uygulanıp, tekrar geri çekmesi istenilen vurguyu oluşturacaktır.

4.24.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.24.3.1. Appogiatur (Basamak) Süslemesini Yapma

Şekil. 127. Etüt 7 – Ölçü: 11 Appogiatur (Basamak) Süslemesi Gösterimi

Şekil. 128. Etüt 7 – Ölçü: 21 Appogiatur (Basamak) Süslemesi Gösterimi

Şekil. 129. Etüt 7 – Ölçü: 39 Appogiatur (Basamak) Süslemesi Gösterimi

Şekil. 130. Etüt 7 - Ölçü: 2 Appogiatur (Basamak) Süslemesi Gösterimi

Bu etütte **appogiatur** süslemesi, onaltılık nota birimi, onaltılık üçlemeler, sekizlik nota birimi ve dörtlük nota birimleri ile kullanılmıştır. Çeşitli nota birimleri ile kullanılmasında, süslemenin zaman içindeki yeri değişiklik gösterdiğinden, icra esnasında doğru saymak büyük önem taşır.

Appogiatur süslemesinin uygulanışı ile ilgili, etüdün en alt kısmında açıklamanın olması, süslemenin nasıl yapılacağı hakkında bilgi sahibi olunmasını sağlamıştır.

Şekil. 131. Etüt 7 – Etütteki Süslemelerin Açık Yazımının Gösterimi

4.25. ETÜT NO 9

- **TEMPO:** Allegro
- **ÖLÇÜ :** 4/4

4.26.HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme.
- Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulayabilme.

4.27. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Mezzo forte** (mf) müzikal dinamiğini kullanarak çalma,

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Spiccato** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Legato** tekniğini kullanarak çalma,
- **Vurgulama** tekniğini kullanarak çalma.

Sol el davranışlarını uygulayabilme.

- **Çarpma** süslemesini yapma,
- **Dörtlü akor** çalma,
- **Arpej (arpeggio)** çalma.

4.28. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

4.28.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.28.1.1. Mezzo Forte (mf) Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 132. Etüt 9 – Ölçü: 1 – 3 Mezzo Forte Gösterimi

Mezzo forte müzikal dinamiği, yaya verilen gerekli baskının, **mezzo forte** uygulaması boyunca sabitlenmesi ile gerçekleşebilir. Etüt boyunca **mezzo forte** müzikal dinamiğinin sabit tutulmasına dikkat edilmelidir.

4.28.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.28.2.1. Spiccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Etüdün üst kısmında yapılan açıklama ile, **spiccato** tekniğinin kullanılacağı netleşiyor.

Etüdün üst kısmında verilen, “**Jumping bow under the middle of the bow**” açıklaması; yayın ağırlık ortasında zıplatılarak kullanılacağını belirtiyor.

İlk ölçülerde kullanılan işaretlerin devam ettiğini belirten *segue* kelimesi, takibeden ölçülerde de aynı tekniğin kullanılacağını belirtiyor.

Şekil. 133. Etüt 9 – Ölçü: 1 – 3 Spiccato Gösterimi

“Spikato tekniğinde *yayın kullanım yeri*, genellikle yayın geometrik ortası ile ağırlık ortası arasındaki bölümdedir” (Uçan, 2005:108). Bu teknikte yay, belirtilen noktada zıplatılarak kullanılır. Zıplatma uygulamasında ön kol aktif olmalıdır. Koldaki rahatlık, **spiccato** tekniğini kaliteli bir şekilde gerçekleştirmede büyük önem taşır. Yay zıplatılırken, yayın hakimiyetinin korunması amaçlı, yay telden fazla uzaklaştırılmamalıdır.

4.28.2.2. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 134. Etüt 9 – Ölçü: 29, 30 Legato Gösterimi

Şekil 134' teki ölçüde gerçekleştirilecek olan **legato** yay tekniğinde dikkat edilmesi gereken, her nota biriminin aynı kalitede çalınması ve nota birimlerinin değerlerinin, kullanılacak yay alanına dengeli bir şekilde dağıtmasıdır.

4.28.2.3. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 135. Etüt 9 – Ölçü: 7, 8 Vurgulama Gösterimi

Vurgulama, yaya aniden baskı uygulayarak ve yayın hızını arttırıp, nota birimini belirginleştirerek elde edilebilir.

Vurgulama tekniğini uygularken sol elde vibrato yapılması, tekniği destekleyici bir sol el davranışdır. Bu nedenle bu iki davranışı bir arada kullanımı tercih edilebilir.

4.28.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.28.3.1. Çarpma Süslemesini Çalma

Şekil. 136. Etüt 9 – Ölçü: 5, 9 Çarpma Süslemesinin Gösterimi

Acciaccatura (Çarpma) uygulamasına kesin bir yay hareketiyle başlamak gerekir. Bu davranış çarpmanın kaybolmamasını ve net bir şekilde duyulmasını sağlayacaktır. Sol elde çarpma yapacak parmağın tele ve dolayısıyla tuşeye net bir şekilde düşürülmesi, sesin belirgin olmasını destekleyecektir.

4.28.3.2. Dörtlü Akor Çalma

Şekil. 137. Etüt 9 – Ölçü: 44, 45 Dörtlü Akor Gösterimi

Dörtlü akor uygulamaları; alttan iki sesin duyurulup, sonraki iki sesin, istenilen uzunlukta çalınmasıyla gerçekleştirilir. Bu davranışa akor kırma da denilebilir. Uygulamada dikkat edilmesi gereken nokta; dört sesli akorun kırılmasıyla oluşacak, iki ayrı aralığın, sağ kol açısının iyi ayarlanmasıyla birlikte duyulmasını sağlamaktır.

4.28.3.3. Arpej (Arpeggio) Çalma**Şekil. 138.** Etüt 9 – Ölçü: 1 – 3 Arpej Gösterimi

Bütün sol el teknikleri için geçerli ve gerekli olan doğru entonasyon arpej uygulaması için de ilk sıralardadır. Bu nedenle arpej çalarken, çalıcının kendini dinlemesi çok önemlidir. Yay kullanımına da dikkat etmek gerekir. Teller arasındaki geçiş ard arda olduğu için yaya olan hakimiyet ve yayı doğru teknikle kullanma **arpej** çalımında büyük önem taşır.

4.29. ETÜT NO 12

- **TEMPO:** Moderato
- **ÖLÇÜ :** 4/4

4.30. HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme.
- Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulayabilme.

4.31. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Piano** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Crescendo** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,
- **Allargando'** yu uygulayarak çalma.
- **Mezzo forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma,

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Marelé** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Legato** yay tekniğini kullanarak çalma.
- **Vurgulama** tekniğini kullanarak çalma.

Sol el davranışlarını uygulayabilme

- **Oktav** çalma.

4.32. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

4.32.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar.

4.32.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 139. Etüt 12 – Ölçü: 1 Forte Gösterimi

Şekil 139' daki ölçüde uygulanacak olan **forte** müzikal dinamiği, yayın üst yarısında (o.H) uygulanacağı için yaya, ulaşılmak istenen **forte** şiddetine uygun baskı uygulanmalıdır.

4.32.1.2. Piano Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 140. Etüt 12 – Ölçü: 24 Piano Gösterimi

Şekil 140' taki ölçüde **piano** müzikal dinamiğini uygulamak için, yayın doğal ağırlığını kullanmak yeterli olacaktır. Eğer istenilen **piano** şiddeti yakalanamadıysa, yayın kullanım alanı küçültülebilir.

4.32.1.3. Crescendo Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 141. Etüt 12 – Ölçü: 23 Crescendo Gösterimi

Şekil 141' deki ölçüde, yayın üst yarısının alanı dahilinde kullanılan yay alanı, giderek büyütülebilir. Bu davranış ses şiddetini gittikçe arttıracaktır ve **crescendo** müzikal dinamiği gerçekleşecektir.

4.32.1.4. Allargando' yu Uygulayarak Çalma

Şekil. 142. Etüt 12 – Ölçü: 47, 48 Allargando Gösterimi

Allargando uygulaması crescendo uygulaması gibi, alanı giderek genişletip istenilen ses şiddetine yavaş yavaş ulaşılmasıyla gerçekleştirilebilir. Aynı zamanda yay giderek köprüye yaklaşırlırsa, sesin

kuvvetinin artırılması davranışı destekleyecektir.

4.32.1.5. Mezzo Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 143. Etüt 12 – Ölçü: 29 Mezzo Forte Gösterimi

Şekil. 144. Etüt 12 – Ölçü: 30 Mezzo Forte Gösterimi

Orta şiddetteki bir sesi, yayın tamamında oluşturmak için sağ elin işaret parmağının baskısı, tam yayda, istenilen şiddeti eşit duyuracak şekilde dengelenebilir.

Mezzo forte müzikal dinamiği uygulamasında, yaya verilen gerekli baskının, **mezzo forte** uygulaması boyunca sabitlenmesine dikkat edilmesi gerekir.

4.32.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.32.2.1. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 145. Etüt 12 – Ölçü: 1 Martelé Gösterimi

Şekil 145' teki ölçüde kullanılacak yay alanı üst yarı (o.H.) olduğu için, vurguyu oluşturacak yaya uygulanan baskı, sağ elin işaret parmağıyla gerçekleştirilmektedir. Vurguyu destekleyecek olan yaya verilecek hız ise, sağ ön kol kullanılarak uygulanabilir. Ayrıca 'forte' müzikal dinamiği uygulanacağı için, sağ el işaret parmağının baskısı artırılmalıdır.

Sol elde vibrato' nun uygulanması, **martelé** tekniğini destekleyici bir davranış olur. Bu nedenle **martelé** tekniği uygulanırken, vibrato ile desteklenmesi tercih edilebilir.

4.32.2.2. Legato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 146. Etüt 12 – Ölçü: 35 Legato Gösterimi

Şekil 146' daki ölçüde gerçekleştirilecek olan **legato** uygulamasında, yayın hızı ve nota birimlerinin yay alanına dağılımı iyi dengelenmelidir. Nota birimleri arasındaki ses kalitesinde de farklılık yaratmamak gerekir.

Şekil. 147. Etüt 12 – Ölçü: 2 Legato Gösterimi

Şekil. 148. Etüt 12 – Ölçü: 13 Legato Gösterimi

Şekil. 149. Etüt 12 – Ölçü: 43, 44 Legato Gösterimi

Etüt, aynı tartımdaki nota birimlerinde çeşitli yay kullanım stillerini, ardı ardına kullanmıştır. Bu kullanımla, değişen yay stiline adapte olmakta zorlanılabilir. Etüt çalınırken dikkat yoğunlaştırılırsa,

adaptasyon problemi aşılabilir.

4.32.2.3. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 150. Etüt 12 – Ölçü: 9, 10 Vurgulama Gösterimi

Vurgulama tekniği için, yaya ani hız ve baskı uygulanmalıdır. Yaya verilecek hızın ve baskının gereğinden az olması **vurgulama**'nın kalitesini düşürebilir. Bu nedenle baskı ve hız dengelenmelidir.

4.32.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.32.3.1. Oktav Çalma

Şekil. 151. Etüt 12 – Ölçü: 21 Oktav Gösterimi

Oktav çalışması 1. ve 4. parmağın uyumunu gerektirir. 1. ve 4. parmakların arasındaki mesafeyi net olarak bilmek gerekir. 1. ve 4. parmağın mesafesi, her konumda değişiklik gösterir. Konumlar ilerledikçe iki parmak arasındaki mesafe daralır. Bu nedenle oktav çalışmaları bilinçli bir şekilde uygulanmalıdır. 1. ve 4. parmağın mesafesi, ilk çalışmalarda netleşmeyebilir, çalışmaların sıklığına bağlı olarak zamanla oturmuş bir davranış haline gelerek, konumlar arası geçişte parmak mesafesi, doğru olarak belirlenebilecektir.

Oktav çalışmalarında, sesleri dinleyerek çalmanın, parmakların mesafe ayarını büyük ölçüde doğru yapmaya yardımcı olacağı unutulmamalıdır.

4.33. ETÜT NO 16

- **TEMPO:** Allegro (non troppo)
- **ÖLÇÜ :** 4/4

4.34. HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme.
- Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulayabilme.

4.35. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Forte** müzikal dinamiğini uygulayarak çalma.

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Martelé** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Bağlı saccato** tekniğini kullanarak çalma,
- **Vurgulama** tekniğini kullanarak çalma.

Sol el tekniklerini uygulayabilme.

- **Arpej (Arpeggio)** çalma,
- **Trill** tekniğini kullanarak çalma.

4.36. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

4.36.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar.

4.36.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Uygulayarak Çalma

Şekil. 152. Etüt 16 – Ölçü: 1, 2 Forte Gösterimi

Forte müzikal dinamiği için, yaya baskı uygulamak ve yayı köprüye yakın olarak kullanmak, istenen **forte** şiddetine ulaşılmasını sağlayacaktır.

Etüt, baştan sona **forte** çalınacağı için, uygulanacak olan **forte** şiddetini etüt boyunca sabitlemek gerekir.

4.36.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar**4.36.2.1. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma****Şekil. 153.** Etüt 16 – Ölçü: 1, 2 Martelé Gösterimi

Şekil 153' teki ölçüde, **martelé** tekniği yayın ucunda (Sp.) uygulanacağı için, sağ elin işaret parmağı yaya baskı uygulamalıdır. Bu baskı ani bir şekilde uygulanmalıdır. Aynı zamanda nota biriminde oluşturulacak vurgunun belirginleşmesi için de yaya ani hız verilmelidir. Hız ise, sağ ön kolun kullanımıyla gerçekleştirilebilir. Ayrıca 'forte' müzikal dinamiği uygulanacağı için sağ el işaret parmağının baskısı artırılmalıdır.

Martelé tekniği ile birlikte vibrato uygulaması, **martelé** tekniğini destekleyici bir davranış olur. Bu nedenle **martelé** tekniğini uygularken, vibrato ile desteklemek tercih edilebilir bir davranıştır.

4.36.2.2. Bağlı Staccato Tekniğini Kullanarak Çalma**Şekil. 154.** Etüt 16 – Ölçü: 13, 14 Bağlı Staccato Gösterimi

Bağlı staccato tekniği, her nota birimi için yayın tele ısırtılmasıyla gerçekleştirilir. Bu

davranış için, yayın her nota biriminden sonra aniden durdurulması ve tekrar, yayı tele ısırtarak bir sonraki nota biriminin çalınması gerekir. Sağ el işaret parmağının her notaya kısa kısa uygulayacağı baskı da bu davranışı tamamlar.

Etüdün en alt kısmında bulunan “**Staccato with the whole bow**” açıklaması; yayın alanı hakkında bilgi verdiği için, dikkate alınması gerekir.

Açıklama; yayın tamamını kullanarak **staccato** davranışının uygulanması gerektiğini belirtir.

4.36.2.3. Vurgulama Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 155. Etüt 16 – Ölçü: 2, 3 Vurgulama Gösterimi

Vurgulama tekniği için, yaya verilecek ani hız ve baskıyı, bağ içerisindeki nota birimlerinin sürelerine uygun olarak dengelemek gerekir. Yaya verilecek hız, gereğinden fazla olursa, yayda kullanılması gereken alanın dışına çıkılabilir ve yayın kullanım dengesi bozulabilir. Yaya verilecek hızın ve baskının gereğinden az olması da **vurgunun** kalitesini düşürebilir.

4.36.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.36.3.1. Arpej (Arpeggio) Çalma

Şekil. 156. Etüt 16 – Ölçü: 4, 5 Arpej Gösterimi

Bütün sol el teknikleri için geçerli ve gerekli olan doğru entonasyon arpej uygulaması için de ilk sıralardadır. Bu nedenle arpej çalarken, çalıcının kendini dinlemesi çok önemlidir. Yay kullanımına da dikkat etmek gerekir. Teller arasındaki geçiş ard arda olduğu için yaya olan hakimiyet ve yayı doğru teknikle kullanma **arpej** çalımında büyük önem taşır.

4.36.3.2. Trill Süslemesini Çalma

Şekil. 157. Etüt 16 – Ölçü: 26, 27 Trill Gösterimi

Trill süslemeleri çalınırken, **trill** in yapılacağı nota birimine yayı tele ısırtarak başlanırsa, hem nota birimi belirginleşecektir hem de **trill** in hızı daha rahat sürdürülebilecektir. Elin rahatlığı da **trill** çalmayı büyük ölçüde kolaylaştıracaktır.

4.37. ETÜT NO 30

- **TEMPO:** Allegro (Moderato)
- **ÖLÇÜ :** 3/4

4.38. HEDEF

- Müzikal dinamikleri uygulayabilme.
- Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.
- Sol el davranışlarını uygulama.

4.39. HEDEF DAVRANIŞLAR

Müzikal dinamikleri uygulayabilme.

- **Forte** müzikal dinamiğini kullanarak çalma.

Sağ el yay tekniklerini uygulayabilme.

- **Marelé** yay tekniğini kullanarak çalma,
- **Bağlı staccato** yay tekniğini kullanarak çalma,
- Tel atayarak çalma.

Sol el davranışlarını uygulayabilme.

- Çarpma süslemesini yapma,
- Tiz konumlarda çalma.

4.40. HEDEF DAVRANIŞLAR İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

4.40.1. Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedefi ile İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar.

4.40.1.1. Forte Müzikal Dinamiğini Kullanarak Çalma

Şekil. 158. Etüt 30 – Ölçü: 1 – 5 Forte Gösterimi

Forte müzikal dinamiği, yayın üst yarısına (o.H) uygulanacağı için, yaya ulaşılmak istenen **forte** şiddetine uygun baskı uygulanmalıdır.

4.40.2. Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.40.2.1. Martelé Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

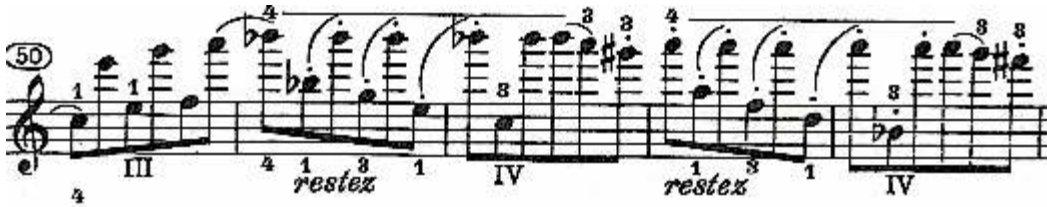
Şekil. 159. Etüt 30 – Ölçü: 1 – 5 Martelé Gösterimi

Şekil 159' daki ölçüde, **martelé** tekniği yayın ucunda (Sp.) uygulanacağı için, sağ elin işaret parmağı yaya

baskı uygulamalıdır. Bu baskı ani bir şekilde uygulanmalıdır. Aynı zamanda nota biriminde oluşturulacak vurgunun belirginleşmesi için de yaya ani hız verilmelidir. Hız ise, sağ ön kolun kullanımıyla uygulanabilir. Ayrıca 'forte' müzikal dinamiği uygulanacağı için, sağ el işaret parmağının yaya uygulayacağı baskı artırılmalıdır.

Martelé tekniği ile birlikte vibrato uygulamak, **martelé** tekniğini destekleyici bir davranış olur. Bu nedenle **martelé** tekniği uygulanırken, vibrato ile desteklemek tercih edilebilir bir davranış olur.

4.40.2.2. Bağlı Staccato Yay Tekniğini Kullanarak Çalma

Şekil. 160. Etüt 30 – Ölçü: 50 – 54 Bağlı Staccato Gösterimi

Bağlı staccato yay tekniğinde yay, **staccato'** nun belirtildiği her nota biriminde tele ısırtılarak kullanılmalıdır. Bağ içerisinde verilen staccato nota birimlerinin uygulamasında, yay telden kaldırılmadan ve tekrar tele ısırtılarak, bağ içindeki ikinci nota birimine başlanmalıdır. Yayı tele ısırtma davranışı, sağ el işaret parmağının yaya ansızın uyguladığı baskıyla gerçekleşir. Bu davranış bağ içinde bulunan her nota birimi için yinelenerek uygulanır. Yayı sürtme davranışı da bilekten gerçekleştirilmelidir.

4.40.2.3. Tel atlayarak çalma

Etüdün en başında bulunan “**Using sholder movement very freely**” açıklaması; omuzun hareketinin rahat olması gerektiği hakkında bilgi vermektedir.

Şekil. 161. Etüt 30 – Ölçü: 1 – 7 Tel Atlama Gösterimi

Bu tür çalışmalarda etüdün de belirttiği gibi, sağ kol rahat olmalıdır. Ayrıca sağ kolun açısı akılda netleşmelidir. Kararsızlık yanlış çalmaya neden olabilir. Notayı takibederken, gözün, bir sonraki notayı görmeye çalışması yapılacak yanlış önleyebilir. Çalışma aşamasında sağ kol açısı, notanın gidişatına alışılmasıyla

yavaş yavaş oturacaktır.

Bir nota biriminden başka bir nota birimine geçerken yayın telden ayrılmasına ve geçişlerde, atlanılan telden ses çıkmamasına dikkat edilmelidir. Bu davranış, geçiş aşamasında yayın tel üstündeki yeri değiştirilmeden, tele yapışık bir şekilde sağ kolun aşağı indirilmesi veya yukarı kaldırılmasıyla gerçekleştirilebilir.

4.40.3. Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedefi İle İlgili Hedef Davranışlar ve Açıklamalar

4.40.3.1. Çarpma Süslemesini Yapma

Şekil. 162. Etüt 30 – Ölçü: 26, 27 Çarpma Süslemesi Gösterimi

Acciaccatura (Çarpma) uygulamasına kesin bir yay hareketiyle başlamak gerekir. Bu davranış çarpmanın kaybolmamasını ve net bir şekilde duyulmasını sağlayacaktır. Sol elde çarpma yapacak parmağın tele ve dolayısıyla tuşeye net bir şekilde düşürülmesi, sesin belirgin olmasını destekleyecektir.

4.40.3.2. Tiz Konumlarda Çalma

Her konumda olduğu gibi tiz konumlarda da entonasyona dikkat etmek gerekir. Çalınacak olan seslerin hissedilerek parmakların mesafeleri ayarlanmalıdır ve bu mesafelerin parmaklara öğretilmesi gerekmektedir. Etüdün çalışma evresinde, kişinin kendi oluşturacağı veya hazır çalışmalarla kalıcı konum çalışmaları yapması parmakların mesafelerinin netleşmesinde büyük önem taşır. Seslerin hissedilmesi, parmakların doğru yönlendirilmesine büyük ölçüde yardım eder.

Şekil. 163. Etüt 30 – Ölçü: 22 – 24 Tiz Konum Gösterimi

Ölçülerin altında bulunan **restez**. terimi, belirtilen telde devam edilmesi gerektiğini belirtir.

Şekil 163' teki ölçünün üstünde belirtilen 'TV', tel numarasını, **restez** terimi de belirtilen telde devam edilmesi gerektiğini belirtir.

BÖLÜM V

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Bu araştırmada; “Fiorillo 36 Etüden” metotundaki 1., 2., 3., 4., 5., 7., 9., 12., 16. ve 30. etütlere yer verilmiştir. Araştırma sonucunda; 1., 2., 3., 4., 5., 7., 9., 12., 16., 30 etütlerdeki, détaché, martelé, legato, vurgulama, bağlı ve bağısız staccato, spiccato yay tekniklerinin, yayla uygulanan tel atlama davranışının, sol el tekniği olan trıl, çarpma, vibrato tekniklerinin, sol elle uygulanacak olan çift ses çalma, üçlü ve dörtlü akor çalma, arpej çalma, oktav çalma, tiz konumda çalma, seslerin temiz çalınması, hızlı pasajlardaki konum geçişlerinde bilerek, çabuk ve temiz çalma davranışlarının, piano, forte, crescendo, decrescendo, mezzo forte, mezzo piano, diminuendo, pianissimo ve alargando müzikal dinamiklerinin nasıl uygulandığı ifade edilmiştir.

5.2.Öneriler

1. Keman öğretimi süresince eğitimciler tarafından, tekniklerin farklı durumlarda kullanılması nedeniyle keman öğrenimini olumlu yönde etkileyecek olan “Fiorillo 36 Etüden” metodu, daha sık kullanılmalıdır.
2. “Fiorillo 36 Etüden” metodu, tonal gidişat yönüyle diğer etüt kitaplarından farklı bir yol izlemesi yönüyle araştırma konusu olmalıdır.
3. Keman eğitiminde kullanılan etüt kitapları, deneysel yöntemlerle araştırmacılara konu olmalıdır. “Fiorillo 36 Etüden” metodu da bu incelemeye dahil olmalıdır.
4. Araştırmada kullanılan yöntem, keman eğitiminde kullanılan diğer etüt kitaplarında, ileri düzey tekniklerde ve bu araştırmada incelenmemiş etütlerde kullanılmalıdır.

KAYNAKÇA

Adler, S. (1989, 1982) **“The Study of Orchestration”** New York – Lodon: W. W. Norton and Company. (second editation)

Alpagut, U. (1989). **“Keman Eserlerinde Metrik, Ritmik, Armonik ve Dinamik Yapılanmalar İle Bu Yapılanmaların Yayın Kullanımına Yansımalarının Keman Eğitimi Açısından İncelenmesi”** Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Büyükaksoy, F. (1997). **“Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler”** Ankara: Armoni Yayınevi.

Çoban, S. (2007). **“Keman İçin 6 Kolay Koçerto”** Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.

Çalışır, F. (1996). **“Müzik Dili Sözlüğü”** Evrensel Müzikevi Yayınları.

Çilden, Ş. (2001). “Yaylı Çalgılarda Ses Temizliği” **Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi**, Cilt 14, No: 1, 55-60, Ankara.

Çilden, Ş. (2000). “Kemanda Nitelikli Ses Elde Yay Kullanımının Önemi” **G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 20, Sayı 2, 153-158, Ankara.

Efe, M. (2001). **“Keman Eğitiminin Başlangıç Evresinde Kullanılan Otokar Sevcik Op. 1 Part I Numaralı Etüt Kitabının Devinişsel Hedef Davranışlar Yönünden İncelenmesi”** Gazi Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Ertürk, S. (1972). **“Eğitimde Program Geliştirme”** Ankara: Meteksan Yayınları 7. Baskı.

Fayez, S. (2001). **“Kuramdan Uygulamaya Başlangıç Keman Eğitimi”** Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.

Fiorillo, Fr. (1930). **“Fiorillo 36 Etüden”** Leipzig: C.F. Peters.

Flesch, C. (1939). **“The Art of Violin Playing”** New York: Carl Fischer.

Galamian, I. (1962). **“Principles of Violin Playing and Teaching”** London: Faber and Faber.

Gök, M. (2006). **“Öğrenci Orkestrasının Seslendirdiği Eserlere Ait Viyolonsel Partilerinin Otokar Sevcik Op. 25 Numaralı Etütte Yer Alan Varyasyonlar Açısından İncelenmesi”** Gazi Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Göbelez, C. (1996) **“Çalgılar Dünyasında Keman”** Liszt Müzikevi Yayınları.

Kapçak, B. (2008). **“Kemanda Vibrato ve Öğretim Teknikleri”** Gazi Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Öğüt, E. (1998). **“Keman Eğitiminde Müzikal İfadelerin Anlatımı ve Nüansların Uygulamasında Yay Kullanımı”** Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi (Yayınlanmamış Lisans Tezi).

Özay, S. (2005). **“Viola Öğretimde Kullanılan Mazas 'Special Etüdes Op. 36' Metodu' nun Sağ El ve Sol El Teknikleri Yönünden İncelenmesi”** Gazi Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Say, A. (2002). **“Müzik Sözlüğü”** Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Sever, G. (2006). **“Erken Keman Eğitimi (5-7 Yaş) Başlangıç Düzeyinde Sık Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri”** Gazi Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Tarkum, E. (2006). “Entonasyon Açısından Keman Öğretimi” **Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 8, Sayı 2, 121-126.

<http://sosyalbilimlerenstitusu.trakya.edu.tr/dergilerson/9.pdf> adresinden 3 Aralık 2007 tarihinde alınmıştır.

Tarkum, E. (2006). “Keman Öğretiminde Müzikaliteyi Etkileyen Temel Faktörler” **Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 8, Sayı 2, 127-130.

<http://sosyalbilimlerenstitusu.trakya.edu.tr/dergilerson/9.pdf> adresinden 3 Aralık 2007 tarihinde alınmıştır.

Uçan, A. (2004). **“Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri İçin Keman Ders Kitabı Lise Hazırlık”** İstanbul: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

Uçan, A. (2005). **“Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri İçin Keman Ders Kitabı Lise 1”** Ankara: Saray Matbaacılık.

Uçan, A. (2005). **“Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri İçin Keman Ders Kitabı Lise 2”** Ankara: Saray Matbaacılık.

Uçan, A. (2005). **“Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri İçin Keman Ders Kitabı Lise 3”** Ankara: Saray Matbaacılık.

Uçan, A. (1996). **“İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi”** Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A., Günay, E. (1975). **“Mektupla Yüksek Öğretim Keman 1633-3”** Ankara: Mektupla Öğretim Merkezi.

Uçan, A., Günay, E. (1975). **“Mektupla Yüksek Öğretim Keman 1633-4”** Ankara: Mektupla Öğretim Merkezi.

Uçan, A., Günay, E. (1975). **“Mektupla Yüksek Öğretim Keman 1633-5”** Ankara: Mektupla Öğretim Merkezi.

Uçan, A., Günay, E. (1975). **“Mektupla Yüksek Öğretim Keman 1633-6”** Ankara: Mektupla Öğretim Merkezi.

Uçan, A., Günay, E. (1975). **“Mektupla Yüksek Öğretim Keman 1633-7”** Ankara: Mektupla Öğretim Merkezi.

Uçan, A., Günay, E. (1975). **“Mektupla Yüksek Öğretim Keman 1633-8”** Ankara: Mektupla Öğretim Merkezi.

Uçan, A., Günay E. (1977). **“Eğitim Enstitüleri Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar (Keman) (İkinci yarıyıl) 2. Kitap”** Ankara: Yaygın Yükseköğretim Kurumu.

<http://www.sheilascorner.com/fiorillo.shtml> (14 Eylül 2007)

<http://everynote.com/violin.choose/0/183/19/0.note> (5 Ekim 2007)

<http://www.zvents.com/performers/show/7880-federigo-fiorillo> (07 Aralık 2007)

<http://www.naxos.com/composerinfo/bio22847.htm> (18 Ağustos 2007)

<http://www.karadar.it/Dictionary/fiorillo.html> (09 Kasım 2007)

<http://www.grovemusic.com/shared/views/article.html?section=music.09700.2&authstatuscode=200> (18 Ekim 2007)

<http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF05A79F75456518CA> (10 Aralık 2007)

EKLER